

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPOS - JULY 11, 2007

Vol. XCVIII Nr. 133

Jei emigruoji, tai užkariauk pasaulį!

Režisieriaus Robert Zemeckis žvaigždė Hollywood Boulevard.

Kaunas, liepos 10 d. (ELTA) — Kurti septynių temų dokumentinių filmų ciklą kauniečių dokumentinių

filmų režisierių Arvydą Barysą paskatino kelionėje po Jungtines Amerikos Valstijas sutikti lietuviai.

Dokumentinių filmų ciklas „Žymiausi pasaulio lietuviai“, kuriame bus pasakojama apie užsienyje savo darbais išgarsėjusius lietuvius, yra skirtas Lietuvos vardo tūkstantmečiui.

Filmų ciklas 2009 metais bus pristatytas ne tik Lietuvos televizijų kanalais, bet ir pasaulyje pripažinto kanalo „Discovery Channel“ programose.

Ypač produktyvus režisierius, savo filmais garsinantis Lietuvą pasaulyje, A. Barysas, Lietuvos gamtos draugijos Kauno bendrijos pirminkas, nuolat kuria įdomiausių mūsų šalies istorijos, kultūros momentus atspindinčius dokumentinius filmus ir yra kviečiamas į tarptautinius kino festivalius, seminarus.

„Šio filmo idėja kilo pernai keliaujant po Ameriką. Per šią kelionę sutikome daug neįprastai gyvenančių lietuvių. Jų biografijos — išskirtinės. Pamaniau, kad jie bus įdomūs ne tik

Nukelta į 6 psl.

Propagandos „vanagas“ neatvyks Lietuvą

Vilnius, liepos 10 d. (BNS) — Rusijos Tarprekšionių ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis valdybos vadovas Modest Kolerov, nuolat deklaraujantis Rusijos didžiavalstybinės užsienio politikos postulatus, neatvyks į Geopolitinių studijų centro (GSC) organizuojamą „Vasaros akademiją“.

Tai, kad į GSC organizuojamą „Vasaros akademiją“ kviečiamas M. Kolerov neatvyks, patvirtino centro direktorė Greta Tučkutė. Ji nedetalizavo priežasčių, dėl kurių, renginyje anksčiau planavęs dalyvauti Rusijos atstovas, pakeitė savo sprendimą.

Valdybą, kurios oficiali paskirtis yra ryšių su tėvynainiais, gyvenančiais buvusiose sovietinėse respublikose, pirmiausiai Baltijos valstybėse palaikymas, specialiu dekretu įsteigė Rusijos prezidentas Vladimir Putin. Anot užsienio žiniasklaidos, šios žinybos vadovas atsakingas už buvusių sovietinių respublikų diskreditavimą tarptautinėje arenoje.

Beveik prieš mėnesį Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Justinas Karosas kreipėsi į Užsienio reikalų ministeriją siūlydamas neįduoti vizos į Lietuvą ketinančiam atvykti M. Kolerov.

Prašymą Seimo komitetas motyvavo tuo, kad M. Kolerov, per konfliktą su Estija aktyviai palaikė kvietimą boikotuoti estiškas prekes.

Abejoja referendumu dėl dvigubos pilietybės

Vilnius, liepos 10 d. (BNS) — Lietuva ieško galimybių įteisinti dvigubą pilietybę, apsieinant be referendumo, kurio tikriausiai nepavyktų surengti, sako premjeras Gediminas Kirkilas.

„Kol kas ieškome teisinių kelių nekeičiant Konstitucijos. Dėl to vyksta diskusijos ir su teisininkais, ir su Konstitucinio Teismo teisėjais. Manau, tokių kelių galima surasti“, — Lietuvos radiui antradienį sakė G.

Kirkilas.

Jis tikisi, kad atitinkami įstatymų pakeitimai galėtų būti priimti Seimo rudens sesijoje.

Konstitucijos straipsnis dėl pilietybės priklauso tam skirsniui, kuris gali būti keičiamas tik referendumu.

Tačiau premjeras abejoja, ar toks referendumas būtų sėkmingas dėl mažo piliečių aktyvumo.

„Jei visos partijos sutartų rengti tokią referendumą, kodėl gi ne, galima

rengti. Tačiau apklausa yra vienas dalykas, kitas dalykas — piliečių dalyvavimas referendumuose. Sprendžiu pagal tai, kiek žmonių susirenka į rinkimus, tai vargu, ar didesnis piliečių skaičius susirinktų referendume“, — kalbėjo G. Kirkilas.

Ministras pirmininkas pats asmeniškai mano, kad dviguba pilietybė yra reikalinga, nes nemažai tautos išsibarstė užsienyje, ten gimsta Lietuvos piliečių vaikai.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias.
- Kelionė nuo Michigan iki Mississippi krantų (pabaiga).
- Lietuvai gali tekti didelis uždavinys.
- Vydūno fondo apdovanojimai Lietuvoje.
- Kelionė į Jeruzalę (69).
- Miesto panorama.
- Laiškai, nuomonės, komentarai.
- „Tėviškės“ parapijos bažnyčia traukiasi Vakarų link.

Valiutų santykis
1 USD — 2.53 LT
1 EUR — 3.45 LT

Prezidentas V. Adamkus apžiūrėjo J. Kuprio parodą

Prezidentas Valdas Adamkus (k), fotografas Jonas Kuprys (d) ir jo brolis ALTO pirmininkas Saulius Kuprys.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, liepos 9 d. (ELTA) — Prezidentas Valdas Adamkus apsilankė čikagiečio fotografo Jono Kuprio darbų parodoje „Lietuviai Amerikoje“. Lydimas parodos autoriaus,

Lietuvos vadovas Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos galerijoje apžiūrėjo išeivijoje gerai žinomo autoriaus kelių dešimtmečių nuotraukas, Lietuvoje rodomas pirmą kartą.

PERIODICALS

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S63 P7 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-10-07

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

Medžiagą siųsti: Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

Tel. 708-349-8432 El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

ŠVENTIŠKA „SIETUVOS“ SUEIGA

Saulėtą gegužės 5 dieną sietuvių tės rinkosi pas v.s. fil. Jolandą Kerelienę, kuri maloniai priėmė sueigos dalyvius į savo namus Lemont.

Kadangi tradicinę Motinos dieną jau nuo praeito šimtmečio lietuviai švenčia pirmą gegužės sekmadienį, o sueiga vyko šeštadienį prieš Motinos dieną, ji buvo skirta gyvoms ir mirusioms motinoms paminėti.

Sueigą atidarė „Sietuvos“ dr. kė j.v.s. fil. Birutė A. Vindašienė, pasveikinusi visas motinas sietuvių ir pakvietusi s. Valę Kliknienę perskaityti maldą. Sesė J. Kerelienė buvo pakviesta vesti Motinos dienos minėjimą, kurį ji pradėjo su gražiais žodžiais, pagerbdama motinų darbus šeimoje ir išlaikant tautą. V. s. Sva-jonė Kerelytė padėkavo moti-

noms skirtą Bernardo Brazdžionio eilėraštį, ps. Rita Fabijonienė papildė eilėraščiu „Lopšinė“. Dr. v.s. fil. Vilija Kerelytė pravedė motinai skirtas dainas.

Visa tai stebėjo ir prie dainų prisidėjo tos dienos paskaitininkas LSS Pirmijos pirm. v.s. fil. Gintaras Plačas, kuris savo kalboje plačiai apibūdino lietuvių skautų gerąsias ypatybes, o taip pat ir spragas, kurias dar reikėtų užlyginti. Buvo išdalintos anketos, kad sietuvių prisidėtų moralškai, finansiškai ar raštiškai prie aktyvaus skautavimo. Brolio Plačo žodžiai buvo priimti su dėmesiu ir pritirimu.

Sesė Marytė Černiūtė raštu ir žodžiu pristatė daugybę pasiūlymų draugovės išskyloms. Apie jas kalbė-

Iš kairės į dešinę: „Sietuvos“ draugovės įkūrėja, suruošusi šią šventę, v.s.fil. Jolanda Kerelienė, LSS Pirmijos pirmininkas v.s.fil. Gintaras Plačas ir „Sietuvos“ draugovės draugininkė j.v.s. fil. Birutė Vindašienė.

sime ir svarstysime birželio 23 d. sueigoje. Sesė Marytė pasiūlymams paruošti įdėjo daug darbo ir surinko daug informacijos. Pasiūlymai visi buvo įdomūs ir lengvai įvykdomi.

Kaip jau įprasta, kiekvienoje sueigoje sveikiname seses, kurios tą mėnesį švenčia gimtadienius, sugiejojame „Ilgiausių metų“. Netikėtai

sužinojome, jog gegužės 5 dieną gimtadienį švenčia ir mūsų paskaitininkas v.s. fil. Gintaras Plačas, tai ir jam sugiejojame „Ilgiausių metų“ ir sušukome „Valio“. Svečias pasidžiaugė, jog pirmą kartą gyvenime jis švenčia tikrai skautišką gimtadienį.

Gražiame Kerelių kieme buvo padaryta daug nuotraukų, o po to buvo vaišės. „Sietuva“ dar ilgai minės šią sueigą.

Sesė Birutė V.

„Sietuvos“ draugovės sesės, dalyvavusios sueigoje su LSS Pirmijos pirmininku v.s.fil. Gintaru Plaču.

s.fil.dr. Vilijos Kerelytės nuotraukos

NUO MICHIGAN EŽERO IKI MISSISSIPPI UPĖS KRANTŲ PRIE ST. PAUL, MN

Tęsinys iš birželio 27 d.

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

...

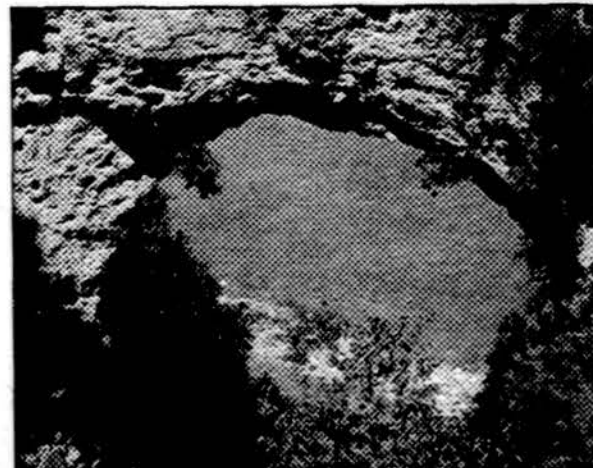
Pasisvečiavę ir padraugavę su sūnaus šeima, namo grįžome kitu keliu. Kelionę namo pradėjome važiuodami į šiaurę I-35 magistrale. Netrukus įsukome į US 8 ir juo važiuojame iki jis pasibaigė jau Michigan valstiją privažiavus. Kelias vingiuoja per kalnelius, aplink ežerėlius, pieno ūkius. Judėjimo lyg ir nėra, nes vasaros atostogautojai dar laukia šiltesnių dienų. Nakvojome ant ežero kranto esančioje stovyklavietėje porą mylių į pietus nuo Cranton, WI. Puiki gamta, o stovyklautojų masės dar nėra.

Mus draugiškai priėmusi patarnautoja, pagyvenusi indėnė sakė, kad netoli esančių medžių viršūnėje yra

erelių lizdai ir galima pamatyti erelius. Pagal federalinį įstatymą, erelių plunksnų nuo žemės imti negalima, nebent esi indėnas ir tų plunksnų reikia religinėms apeigoms. Pražiūrėjau akis, pertempiau sprandą, bet nieko nurodyta kryptimi nemačiau. Vėliau po eglėnų vaikščiojau ir žiūrėčiau, vis norėdamas tų šventų plunksnų pamatyti, bet veltui. Pavaikavę labai trumpai girdėjau nedrąsų naro klykimą. Teko tenkintis susikurtu lauželiu. Mėnulis danguje, ramybė žemėje, vėsus vėjelis už nugaros ir jokių uodų! Tai stovyklautojo rojus! Už poros mylių buvo indėnų rezervatas, kur įrengtas kazino, bet ten nevykome.

...

Kitą rytą išsiruošėme į rytus. Po keleto valandų kelionės jau regis-

Arck Rock Mackinac saloje.

travomės Island Resort & Casino indėnų rezervato stovyklavietėje. Graži, moderni stovyklavietė, bet dar be turistų. Tačiau tų turistų netrūko pačioje kazino patalpoje. Čia buvome prieš metus laiko. Tada jau buvo pradėtas plėsti turizmas viešbutis.

Nukelta į 5 psl.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiekiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė - Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorius -

kun. dr. Kęstutis A. Trimakas

kultura@draugas.org

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiųsti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVAI GALI TEKTI DIDELIS UŽDAVINYS

ANDRIUS KUBILIUS

Pačioje birželio pabaigoje keletą dienų praleidau Kryme, gražiojoje Jaltoje, jau ketvirtąją Jaltos konferencijoje, kurią organizuoja europinė nevyriausybinių organizacijų skambiu „Yes“ pavadinimu. Šią organizaciją įkūrė Ukrainos verslas ir žinomi Europos politikai, jos tikslas yra pasiekti, kad Ukraina apie 2020 metus taptų Europos Sąjungos nare.

Numatytam Lietuvos pirmininkavimui ES reikams 2013 metais gali tekti tikrai didelis uždavinys – pakelti į oficialų ES lygį Ukrainos narystės klausimą. Lygiai tas pats parengiamasis darbas jau po ketverių metų laukia Lenkijos, kuri ES pirmininkaus 2011 metais.

Dalyvavau jau antroje tokioje konferencijoje. Šioji išsiskyrė dalyvių gausa ir reprezentatyvumu. Pranešėjai – buvę ir esamieji politikos vadovai: B. Clinton, G. Stroeder, A. Kvasniewski, Slovėnijos premjeras J. Janda, V. Černomyrdin, V. Juščenko, B. Nemcov. Pagrindinis svarstymų objektas – „Yes“ grupės parengta strategija „Ukraina – ES narė 2020 metais“.

Rudens rinkimai į Ukrainos politinį gyvenimą gali atnešti idomių permainingų, nes vis daugiau Ukrainos verslo pasisako už aiškų ES narystės siekį. „Yes“ grupę organizavo ir remia vienas iš Ukrainos oligarchų – Pinčuk. Kitas žinomas verslo banginis, Janukovič rėmėjas – Achmetov, iki šiol garsėjęs savo verslo tariamai kriminaline praeitimi, sprendžiant iš pokalbių su Ukrainos analitikais, taip pat labai greitai keičiasi ir siekia

Ukrainos integracijos į ES.

Lietuvai ir visam regionui sėkminga Ukrainos narystė ES yra ypač svarbi. Tai iš esmės pakeistų viso regiono geopolitiką. Idomu, kad V. Černomyrdin savo pranešimą baigė viltimi, jog Ukraina taps ES nare. Tai reiškia, kad numatytam Lietuvos pirmininkavimui ES reikams 2013 metais gali tekti tikrai didelis uždavinys – pakelti į oficialų ES lygį Ukrainos narystės klausimą. Lygiai tas pats parengiamasis darbas jau po ketverių metų laukia Lenkijos, kuri ES pirmininkaus 2011 metais.

Negaliu nepasidžiaugti pasibai-gusiu Vokietijos pirmininkavimu Europos Sąjungoje. Tai, kad paskutinėje ES Vadovų taryboje buvo pasiektas kompromisinis sutarimas dėl Konstitucinės sutarties, yra labai svarbu. Kaip svarbu ir tai, kad Vokietijos pirmininkavimo laikotarpiu Europos energetinio saugumo reikalai taip pat pajudėjo į priekį. Be Konstitucinės sutarties negalima įsivaizduoti Ukrainos narystės ES. Todėl sveikindamas Vokietiją, negaliu neišsakyti nerimo dėl to, kad Lenkija vis dar rodo nepasitenkinimą pasiektu kompromisiniu sprendimu ir, atrodo, nori iš naujo derėtis.

Nesinorėtų matyti Lenkiją, blokuojančią ne tik Konstitucinės sutarties priėmimo, bet ir Ukrainos europinės perspektyvas. Tokiu atveju tikrai nesuprasčiau Lenkijos pozicijos. Kaip nesuprantu kai kurių komentatorių, kurie kritikuoja Lietuvos poziciją pastarojoje Vadovų taryboje kaip per silpną ir nepastebį, kokį svarbų vaidmenį Lietuva, konkrečiai prezidentas V. Adamkus, suvaidino tiek įtikinant Lenkiją, kad reikia sutikti su kompromisu, tiek ir įtikinant ES vadovybę, kad, paliekant Lenkiją vieną, būtų daroma didelė klaida. Lietuvos pozicija buvo gerai apgalvota ir efektyvi siekiant pagrindinio tikslo, kad Europoje būtų daugiau Europos ir kad neatsirastų dviejų greičių Europos.

Parengta pagal 2007 m. liepos 2 d. spaudos konferenciją

Vilniuje prasidėjo tradiciniai APPLE kursai mokytojams

Jau septynioliktą kartą vykstantys APPLE (Amerikos pedagogų talka Lietuvos švietimui) bendrijos vasaros kursai sukvietė į Vilnių Lietuvos pedagogus mokytis ir dalytis patirtimi.

Liepos 9 d., pirmadienį, kursų pradžios šventėje Pedagogų profesinės raidos centre kartu su rengėjais, Lietuvos pedagogais ir lektoriais iš užsienio dalyvavusi švietimo ir mokslo ministrė Roma Žakaitienė pažymėjo, kad APPLE – tai profesinė bendrija, skatina Lietuvos švietimo atsinaujinimą ir kasmet sukviečianti savanorius iš JAV, Kanados, Didžiosios Britanijos, kitų šalių.

„Ši veikla ženkliai prisidėjo prie modernios, humanistinės, demokratinės švietimo sistemos kūrimo, paspartino mūsų valstybėje vykdomą švietimo reformą“, – teigė švietimo ir mokslo ministrė.

Žakaitienė sakė tikinti, kad Lietuvoje vargu ar yra mokytojų, negirdėjusių apie APPLE, nes beveik 17

tūkstančių mūsų šalies mokytojų jau dalyvavo vasaros kursuose ir seminaruose, kurie vyko sostinėje ir kituose šalies miestuose.

APPLE bendrijos ir švietimo ir mokslo ministerijos projektas rengiamas nuo 1991 m. vasaros. Pagrindinė šiuometinio renginio tema – „Švietimo naujovės XXI amžiui“.

Pedagogų profesinės raidos centre liepos 9-13 ir 16-20 dienomis švietimo įstaigų pedagogams vyks švietimo vadybos, informacinių technologijų, meninio ugdymo, pradinio ugdymo, anglų kalbos, tikybės, socialinių mokslų, mokyklos bibliotekinių ir specialiosios pedagogikos kursai.

APPLE vasaros kursuose nagrinėjamos aktualios, Lietuvos švietimo reformos prioritetus atliepiančios temos: pilietiškumo ugdymas, mokymasis bendradarbiaujant, kritinis mąstymas, kūrybiškumo ugdymas, pedagoginės veiklos tyrimai, efektyvi komunikacija, rizikos vaikai, švietimas darniai plėtrai ir kt. Mokytojai

Mažėjantys Amerikos didmiesčiai

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

JAV gyventojų surašymo biuras (US Census Bureau) neseniai paskelbė savo apskaičiavimus dėl JAV didmiesčių. Paskelbti skaičiai žiniasklaidos jau lyginami su 1950-aisiais metais sukaupia informacija. Pasirodo, kad per tą laiką 16 iš 20 didžiausių miestų prarado nemažai gyventojų. Visos Amerikos gyventojų skaičius beveik padvigubėjo, o didieji pramonės bei gyventojų centrai prarado milijonus gyventojų, kurie pabėgo ar išsikėlė į priemiesčius ar kur kitur.

Per puseimtį metų Detroit, Cleveland, Pittsburgh, St. Louis ir Buffalo miestai prarado bent pusę savo gyventojų. Philadelphia neteko trečdaliai savo gyventojų ir dabar turi 1.4 milijono. Panašaus likimo susilaukė daugelis kitų Šiaurės rytų ir Vidurio vakarų didmiesčių. Prieš 57 metus Phoenix buvo 99 didžiausias JAV miestas su maždaug 107,000 gyventojų. Pernai tame pačiame mieste gyveno 1.5 mln. gyventojų. Tokiu būdu Phoenix pralenkė Philadelphia, tapdamas penktu didžiausiu didmiesčiu JAV. Vien per metus tarp 2005 ir 2006 metų Phoenix padaugėjo 43,000 gyventojų. Tai didžiausias prieauglis visoje Amerikoje. Kiti sparčiai auga miestai yra San Antonio, Fort Worth, Houston ir North Las Vegas.

Daugiausia gyventojų praradęs miestas yra New Orleans. Čia, aišku, kaltas uraganas Katrina, dėl jo miestas neteko 228,000 gyventojų. Pernai ten gyveno 223,000 gyventojų, t.y., perpus mažiau negu prieš uraganą.

Mažėjančių didmiesčių vadovai vis dar rodo entuziazmą sakdami, kad didmiesčiuose yra likę svarbios aukštojo mokslo mokyklos, kultūros centrai, muziejai, ligoninės ir pramonė. Tačiau tai nesustabdo masinio traukimosi iš didmiesčių.

Jau kuris laikas, kai Amerikos gyventojai, ieškodami darbų ir šiltesnio klimato, keliai į pietus ir vakarus. Dalis gyventojų taip pat apleido didmiesčius, bet per toli nuo jų neišsikėlė. Juos traukė priemiesčiai, nuosavybės su didesniais kiemais, naujesniais namais. Jie taip pat norėjo išsikelti iš rajonų, kuriuose yra didesnis nusikalstamumas, savo vaikams ieškojo geresnių ir saugesnių mokyklų.

1950 metais 20 proc. gyventojų gyveno dvidešimtyje didžiausių Amerikos miestų. Pernai tas nuosimtis sumažėjo iki 10 proc. Dabar tik kas dešimtas žmogus gyvena viename iš 20 didžiausių miestų.

Pernai gyventojų skaičiumi pirmavo New York miestas su 8.2 mln. žmonių. Antroje vietoje buvo Los Angeles su 3.8 milijonais. Pačiame Čikagos mieste priskaičiuota 2.8 milijono. Ketvirtoje vietoje buvo Houston su 2.1 milijonais ir t.t. Daugiau informacijos apie naujai paskelbtus duomenis galima rasti adresu: www.census.gov.

Mums, lietuviams, šios žinios neturėtų būti ypatinga naujiena. Nėra klausimo, kad lietuviai gana gausiai prisidėjo prie šių demografinių pokyčių. Daugelis lietuvių išsikėlė į priemiesčius, palikdami savo statytas bažnyčias, mokyklas ir kitas institucijas. Tarsi bandant plaukti prieš srovę, kai kur prasiveržia noras ir energija tas turimas ar turėtas nuosavybes išlaikyti arba kaip nors gauti bent dalinę kompensaciją už jas. Gaila, bet statyti pastatai išsilaikė ilgiau, negu jais naudojęsi žmonės. Vieni žmonės išmirė, kiti paseno, o dar kiti rastu palikimu mažai besinaudoja dėl įvairių pateisinamų ar mažiau suprantamų priežasčių.

Prieš maždaug 50 metų aiškiaregys prof. Kazys Pakštas buvo su-manęs British Honduras kolonijoje kurti atsarginę Lietuvą. Apie tai buvo ne tik daug kalbėta ir rašyta, bet net ir paruošiamasis bei organizacinis darbas buvo užvestas. Planai sugriuvo, nes neturėta užtektinai ryžto ir noro viską palikus kraustyti į tą anglų koloniją, ilgainiui tapusia nepriklausoma valstybe Belize. Jei ten būtų buvusi įsteigta kultūriškai autonomiška atsarginė Lietuva, kiek naujųjų emigrantų būtų ją pasirinkę? Iš tikrųjų, tuo laiku buvusi anglų valdžia minties apie kultūrinę autonomiją neparėmė, nors ir norėjo pakelti krašto ūkį ir gyvenimo kokybę. Aišku, jie nebuvo nusiteikę prieš gerai išsimokslinčius, apsukrius, darbščius lietuvius bei realią galimybę juos ten priimti ir pasinaudoti jų įnašu.

turi galimybę susipažinti su įvairių užsienio šalių pedagogikos idėjomis, įžvalgomis, didaktikos naujovėmis.

Kasmet APPLE bendrijai pavyksta surasti ir suburti lektorių ir Lietuvos mokytojų bendruomenę, kuri patiria mokymosi kartu privalumus. APPLE kursų dalyviai skatinami skleisti naujoves savo mokyklose, taip pat yra puoselėjami ilgalaikiai profesiniai Lietuvos ir Amerikos mokytojų ryšiai.

Tęsimas ir 1998 metais pradedęs bendradarbiavimas su Kauno apskrities specialiuoju pedagogų ir tėvų draugija. APPLE specialiosios pedagogikos seminarai pedagogams,

dirbantiems su vaikais, turinčiais įvairių raidos sutrikimų, ir šiais metais vyks Kaune, Panevėžyje, Klaipėdoje, Šiauliuose, Linkuvoje (Pakruojo r.), Ventoje (Akmenės r.).

Taip pat sėkmingai plėtojamas bendradarbiavimas su Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“. Giruliuose vasaros poilsio ir socialinės reabilitacijos stovykloje vyks mokymai specialiesiems pedagogams, tėvams ir savanoriams, globojantiems sutrikusio intelekto žmones.

Laura Pačtauskaitė
Elta

SKAUTYBĖS KELIAS

VYDŪNO FONDO APDOVANOJIMAI KAUNE IR VILNIUJE

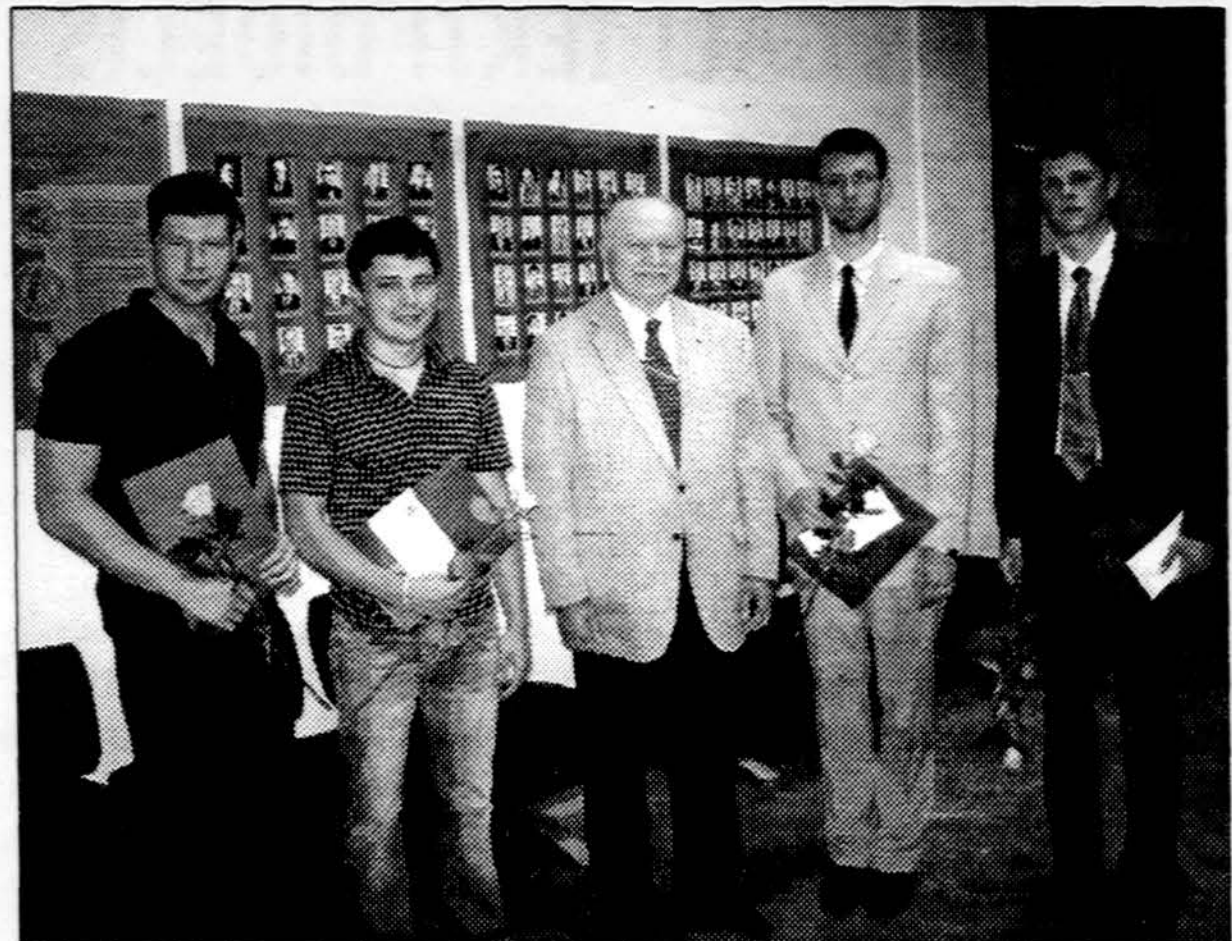
Baigiantis mokslo metams Akademinių skautų sąjūdžio Vydūno Fondas (Čikaga) suteikia paramą gabiems studentams įteikiant Sąjūdžio garbės narių vardinius apdovanojimus konkursų pagrindu. Birželio 18 d. Kauno technologijos universiteto rektoriaus Ramučio Banseviciaus posėdžio metu, kuriame susirinko dekanai ir profesorai įteikti du apdovanojimai.

Akademinių skautų sąjūdžio garbės nario prof. Igno Končiaus vardo 500 dolerių apdovanojimas įteiktas fizikos mokslų magistrantui Edvinui Navickui. Jis ne tik puikiai mokosi, bet yra buvęs konkurso studijoms užsienyje laimėtojas ir taip pat mokslinių darbų parodų dalyvis.

Garbės nario inž. Juozo Milvydo, žuvusio per 1941 m. birželio sukilimą, vardo 500 dolerių apdovanojimas įteiktas Informatikos fakulteto magistrantui Valdui Grigaliūnui. Iš Biržų kilęs V. Grigaliūnas ne tik

pranešimų autorius ir užsienyje gilinęsis studijas, bet taip pat aktyvus studentų organizacijos narys. Tuo pat metu taip pat įteikti Lietuvių fondo apdovanojimai vadybos ir ekonomikos studentams Lukui Borlingui ir Lionginui Konevai.

Įteikdamas Vydūno Fondo apdovanojimus Rektoriaus posėdyje, Fondo atstovas Edmundas Kulikauskas aptarė skautų organizaciją, jos tikslus – Dievui, Tėvynei ir Artimui, kurie yra aktualūs ir šiandieną. Jis pastebėjo, kad Fondas skiria apdovanojimus jau aštunti metai ir jie turi poveikį. Pirmais metais gavęs apdovanojimą fizikas Giedrius Laukaitis jau yra docentas ir parašė rekomendaciją šių metų laureatui. Taip pat išsakė mintį, kad ateityje Vydūno fondas gal labiau akcentuos ne tik pasiekimus moksle, bet taip pat aktyvumą visuomenėje ir studentų organizacijose, kad kaip pats Vydūnas pageidavo būtų įsisavintos ne tik ži-

Su Vydūno fondo ir Lietuvių fondo laureatais Kauno technologijos universitete. Iš kairės Lukas Borlingis, Lionginas Konevas, Vydūno fondo atstovas Edmundas Kulikauskas, Valdas Grigaliūnas ir Edvinas Navickas.

nios, bet asmuo būtų aktyvus visuomenės narys. Tam pritarė ir rektorius R. Bansevicius. Fondo atstovas susipažinęs ir pabendraavęs su šiais studentais, buvo maloniai nuteiktas ne tik jų moksliniu išsilavinimu, bet ir gražia bendravimo kultūra.

Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Donelaičio skaitykloje, dalyvaujant dekanui doc. dr. Antanui Smetonai ir Lietuvių literatūros katedros vedėjai doc. dr. Dainorai Počiūtei-Abukevičienei ir kitom profesorėm, birželio 19 d. buvo įteikti Akademinių skautų sąjūdžio garbės narės rašytojos Sofijos Čiurlionienės vardo apdovanojimai dviems studentėms. Po 500 dolerių apdovanojimus laimėjo Vytauto Didžiojo universiteto šiuolaikinės literatūrologijos studijų programos magistrantė Laura Aukšutyte ir Vilniaus universiteto lietuvių literatūros studijų programos magistrantė Jurgita Raškevičiūtė. Kaunietė L. Aukšutyte yra daugelio straipsnių autorė, konferencijų dalyvė, aktyvi studentų veikloje. J. Raškevičiūtė, kilusi iš Prienų, taip pat skelbusi straipsnius ir dalyvavusi

konferencijose, bet gal jos išskirtinis pasiformėjimas yra, kad suredagavo penkias įvairių autorių knygas. Tuo pat metu buvo įteikta prof. Vandos Zaborskaitės premija, už geriausią Vilniaus universitete literatūros magistro darbą istorijos tema – apie Putiną, Giedrei Kazlauskaitei.

Įteikdamas apdovanojimus E. Kulikauskas pasidžiaugė, kad Vilniaus universitetas, su kuriuo sudaryta Vydūno fondo sutartis dėl apdovanojimų kviečia ir kitų universitetų studentus dalyvauti konkurse taip, kad apdovanojimai pasiekia visą šalį. Ankstesniais metais apdovanojimą yra gavęs Šaulių universiteto studentas, o šiais metais ir Vytauto Didžiojo universiteto studentė.

Per bendravimą po apdovanojimų įteikimo kalbėta apie tai, kad lietuvių literatūra yra mums didelė vertybė, tačiau ne vien rašytas, bet taip pat gyvas žodis atskleidžia mūsų kalbos grožį ir mums yra mielas. Todėl buvo siūloma, kad būtų skatinamas ir pats šnekamasis žodis.

Vydūno fondo informacija

Po apdovanojimų Vilniaus universitete. Iš kairės Jurgita Raškevičiūtė, Giedrė Kazlauskaitė, prof. Vanda Zaborskaitė, prof. Viktorija Daujotytė-Pakerienė ir Laura Aukšutyte.

JAU TRETI METAI,
KAI ČIKAGOS
LIETUVIŲ SKAUTŲ TUNTAI
RUOŠIA PASKILTININKŲ KURSUS.
KURSAI VYKS LIEPOS 18–22 D.
RAKO SKAUTŲ STOVYKLOJE.
ŠIE KURSAI YRA SKIRIAMAI
11–14 METŲ
SKAUTAMS IR SKAUTĖMS,
KURIE NORI PATOBULINTI
SAVO SKAUTIŠKAS ŽINIAS
IR PRADĖTI MOKYTIS
BŪTI GERAIS VADOVAIS.
ŠIAIS METAIS KURSUOSE
DALYVAUS
SKAUTAI IR IŠ KITŲ VIETŲ.

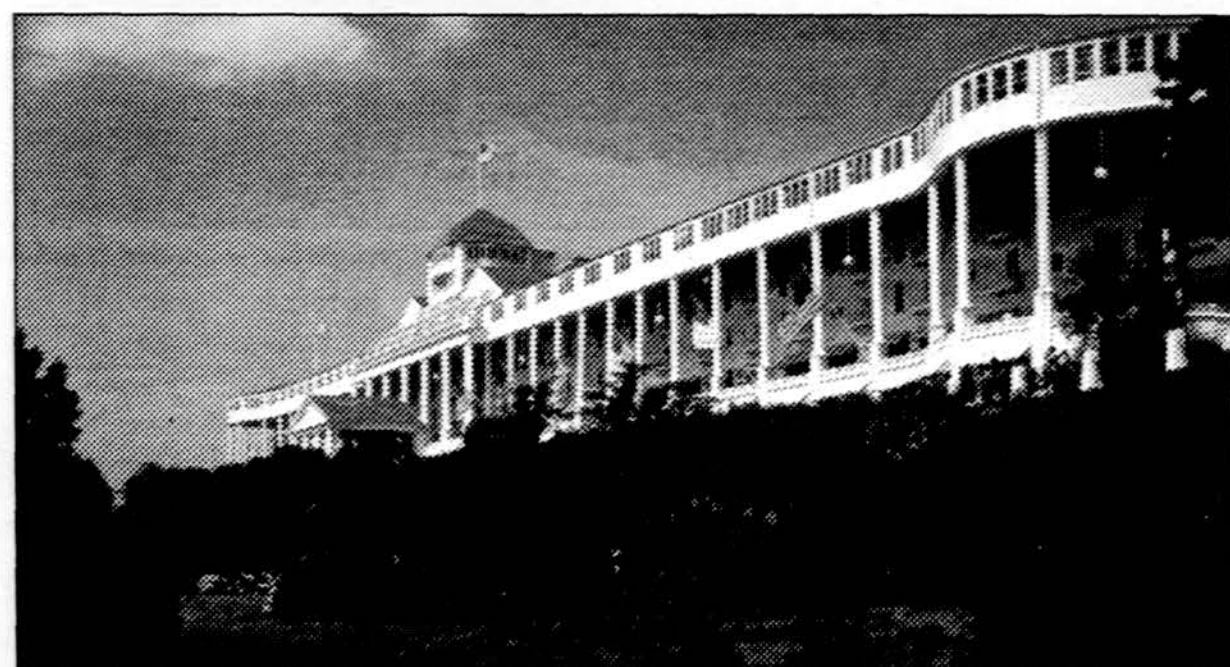

Vandos Aleknienės nuotraukoje 2006 m. paskiltininkų kursantai ir vadovai: (pirmoje eilėje): Kaziukas Šoliūnas, Aleksas Jučas, Kovas Žygas; (antroje eilėje): vadovė Audra Lintakienė, vadovė Tara Mikužytė, Viki Petrauskaitė, Tėriukas Petry, Krista Martinkutė, Erika Weir; (trečioje eilėje) vadovė Vanda Aleknienė, Rima Lintakaitė, Alisa Strikaitė, vadovas Aras Lintakas, Viktorė Stroputė ir Rimvydas Šoliūnas.

NUO MICHIGAN EŽERO ...

Atkelta iš 2 psl. Dabar į dangų kyla dešimties aukštų modernus viešbutis su 275 kambariais. Ši vieta iškilo viduryje miškų ir laukų, indėnų teritorijoje.

Arčiausias miestelis — Escanaba — yra 12 mylių į rytus. Kur Amerikoje važiuotume, prie indėnų rezervatų dažniausia matome ir kazino siūlomas pramogas. Iš jų gaunamas pelnas nubyra ir kitiems indėnams, padeda pakelti jų ekonominę gerovę, pagerina buitinius patarnavimus. Iš mūsų šios blizgančios vietos neprašoma, bet įdomu valandą kitą ten pažioplinėti ir laimę išbandyti. Ši kartą pralošia daugiausia per pasakutinius keletą metų, jiems palikdamas 5 dol. Prisimenu, kad prieš metus iš ten išvažiavau praturtėjęs šešiais doleriais... Žmona ir šimet porą dolerių laimėjo daugiau negu išleido. Mano žiniomis, Amerikos kazino uždirba apie 15-20 procentų pajamų.

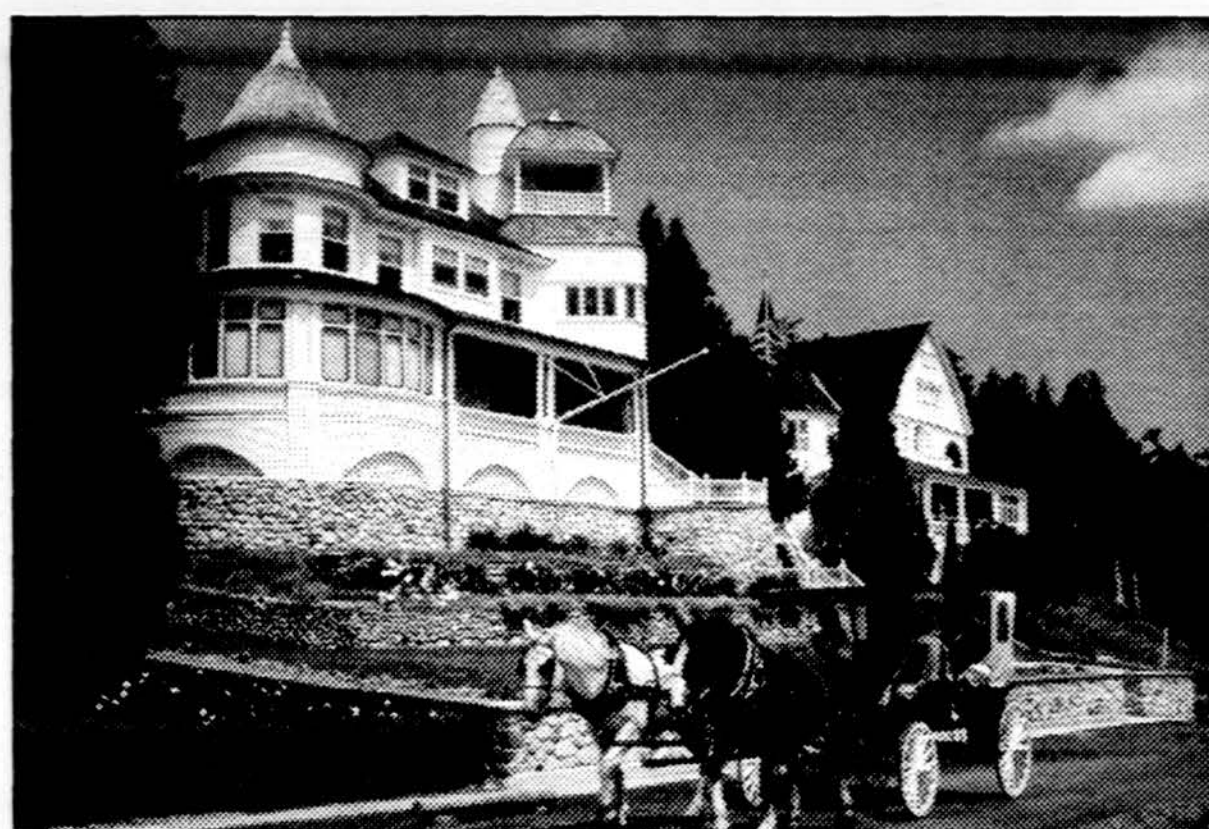

Grand Hotel.

Mackinac sala — populiariausias turistų objektas

Paskutinė šios kelionės nakvynė mūsų laukė Straits parke St. Ignace miestelyje ant Mackinac sąsiaurio kranto. Stovyklautojų ir čia dar mažai, nors patarnautojai sakė, kad kapų puošimo bei mirusiųjų prisiminimo savaitgaliui jau turi 95 iš anksto užsiregistravusius. Iš šio turistinio miestelio kursuoja laiveliai į Mackinac salą, eančią už keleto mylių į rytus. Ši sala yra daugiausia lankoma turistinė vietovė Michigan valstijoje.

Sala pasižymi savo XIX amžiaus rezidencijomis, gražiais vasarnamiais, lietuviškų karvučių skonio saldinių gaminiais (angliškai vadinamais „fudge“), puikiais vaizdais ir atgaivinančia nuotaika. Saloje neleidžiama turėti jokių motorizuotų susisiekimo priemonių. Žmonės arba vaikšto pėsti, arba dviračiais važinė-

Knob Hill.

ja, arba pasisamdo arklį su karieta ir vežiku, kad viską pamatytų. Pati sala yra apvali, vos keleto mylių ilgio. Joje yra senovinis kariškas fortas, atidaras turistams. Salos pažiba yra senas ir didelis Grand viešbutis, kur kainą vienai nakčiai su vakariene siekia 400 dol. ar daugiau. Kitų viešbučių kainos yra draugiškesnės.

Paskutinis vakaras prieš namo grįžtant. Susikūriau lauželį su iš sausaus gautų lentgalių. Paprastų malčių vežiojimas yra labai kontroliuojamas, nes plinta kažkokie kenksmingi vabalai, naikinantys augančius medžius. Pradėjau lauželį vienas, o baigiau su viena pora iš Floridos. Jie pirmą kartą Michigan valstijoje ir jiems viskas įdomu. Iš tikrųjų galia kalbėti tik apie vyriškį, nes jo žmona į mūsų kalbą neįsijungė ir ja nesidomėjo. Jie visą vasarą atidėdino kelionę, pasiryžę pasiekti Aliaska val-

stiją. Papasakojau kaip mūsų šeima prieš 27 metus panašiomis sąlygomis, kaip ir jis dabar, ten pat važiavo. Tik anais laikais pora tūkstančių mylių kelio buvo žvyro, o dabar visas kelias padengtas asfaltu ar cementu. Perspėjau, kad yra populiarius posakis, kur sakoma, kad kartą nuvykus į Aliaska, niekas namo visiškai negrįžta, nes per daug prisiriša prie stebuklingų vaizdų ir pasakiško gamtos grožio.

Kitoje Mackinac sąsiaurio pusėje, į pietus, yra Mackinaw miestelis. Prieš lygiai penkiasdešimt metų šie du miesteliai buvo sujungti ilgiausiu pasaulyje — penkių mylių — pakabintu tiltu. Dabar čia vyksta pasirošimo darbai šią auksinę sukaktį kuo įdomiau paminėti. Bet apie tai jau kitame straipsnyje.

Tuo metu atsitiko nepaprastas įvykis. Iš tolo buvo pastebėtas, palankiam vėjui pučiant, tiesiai į uostą plaukiantis didelis laivas. Dėl uosto ankštumo ir povandeninių uolų tokie paprastai čia neįplaukia. Buvo matyti, kad vieta jam nežinoma. Jau pasirošė šauti iš patrankų ir įspėti, bet staiga, visų žiūrovų nuostabai ir išgąsčiui, tas laivas visai sveikas įšvilpė į uostą. Jame buvo vienuolika žmonių, nežinančių, kur jie atvyko. Sakėsi esą Sicilijos jūrininkai. Iš Sirakūz jie nuplaukė už kyšulio medžių parsivežti. Neturinčius kompasų, tenai juos pagriebęs labai smarkus vėjas ir tris savaites nešiojęs po jūrą, visai nežinančius, kur esą. Aštuonias dienas jau buvo neragavę duonos. Juto, žūsią iš bado, — tas jau buvo matyti iš jų išblyškusių, beveik kaip numirėlių veidų, — kai pamatė salą ir į ją nukreipė bures, nors ir turkų ta sala būtų buvusi. Nutarę geriau į vergiją pasiduoti nei mirti iš bado.

Tą laivą iš jų už septynis šimtus skutatų nupirko vienas pirklys. Turėjo parduoti, nes nebuvo iš ko gyventi, ir niekas tame krašte jų nepažinojo. Pirklys turėjo labai daug vargo, kol per akmenis ir povandenines uolas išvairavo laivą iš uosto. O tie be mažiausio nuostolio, tiesiog stebuklingai buvo į jį įnešti. Kas matė, koks tasai uostas pavojingas, sunkiai patikės, kad šitaip galėjo įvykti. Trys iš jų jūrininkų paskui kartu sėdo į tą patį laivą, į kurį ir aš.

Gruodžio dvidešimt šeštąją dieną iš Milo salos atplaukė karamuzanas. Jame buvo du bajorai lenkai: Martynas Liubeneckis ir Petras Bronevskis. Iš Konstantinopolio jie lenkdamiesi pavojaus, leidosi į Kretą, mat apie tą laiką turkai buvo nužudę Jokūbą Podlodovskį. Jiems nė į galvą nebuvo atėję, kad gali mane čia rasti. Tačiau, kad lengviau galėtų išvykti iš Konstantinopolio, jie paėmė raštą, kurį turkų imperatorius Amuratas Trečiasis man siuntė. Mat, vykdamas į Jeruzalę, iš Kandijos buvau parašęs šventos atminties Lenkijos karaliui Steponui, prašydamas iš turkų imperatoriaus atsiųsti tokį raštą, idant juo apsisaugodamas galėčiau sausuma tiesiai iš Sirijos vykti į Konstantinopolį. Nors ta kelionė ne visai būtų buvusi man maloni, bet plaukti jūromis, kad ir trumpai, kenkė mano sveikatai. Tada visai neketinau keliauti į Egiptą ir dėl labai didelių karščių, ir dėl siunčiamos, kaip

KELIONĖ Į JERUZALĘ

M. K. RADVILA NAŠLATĖLIS

Nr. 69

minejome, į Persų karą turkų kariuomenės. Be to, buvau nutaręs pro ten keliauti, kad pamatytčiau Konstantinopolio miestą. Karalius Steponas uoliai mane parekomendavo, todėl toks raštas man buvo išduotas ir minėtųjų bajorų atvežtas.

„Imperatorius Sultanas Amuratas įžymiems, seniūnijais (cadiatus), prefektūras valdyti vertiems, rūpestingiems prie Konstantinopolio — Jeruzalės kelio gyvenantiems seniūnams (cadiis) linkime visokių turtų gausybės, taip pat siunčiame šį aukštą mūsų pavedimą, norėdami pranešti, kad šiuo metu iš Lenkijos karaliaus valdų atvykęs Petras Bronevskis Mūsų Didenybės Aukštybei pranešė, kad įžymus ponas, vyriausiasis Lietuvos Kunigaikštystės maršalka, vardu Mikalojus Kristupas Radvila, grįždamas iš šv. Jeruzalės, sumanė ir nusprendė su dvylika asmenų atvykti į Konstantinopolį. Taigi, kur tik norėtum užsukti ar apsisototi, niekur kelyje nei užteigose, nei jam, nei jo palydai, nei jo tarnams, arkliais ir visokiems kroviniams tegu niekas netrukdo ir jų neapsunkina. Jis pats iš mūsų išsirūpino šį šventą pavedimo raštą. Todėl įsakau: į kokią tiktai seniūnijos prefektūrą su šiuo šventu raštu atvykęs kreiptųsi, pirmiausiai jo aukštam asmeniui, tarnams, arkliais ir kroviniams suteikti visa, ko kelionėje ar apsisotus visoje vietoje prireikia, neleisti niekam jiems trukdyti, juos varginti. Taip pat įsakau pasirūpinti, kad niekas netrukdytų, nerodytų nepagarbos, kada norės nusipirkti sau maistui būtinų ir kitokių mūsų teisės nedraudžiamų prekių. Visa tai žinodami visiškai pasitikėkite parodytu mūsų raštu. Rašyta Konstantinopolyje paskutinio Ramajanos mėnesio dienomis (mūsų — rugsėjo mėnesio paskutinėmis dienomis) tūkstantis penki šimtai aštuoniasdešimt trečiaisiais metais.“

Prierašas, arba pažyma:

Šis raštas skirtas seniūnams kadžiams, turintiems valdas prie kelio iš šventosios Jeruzalės į Konstantinopolį.

Bet apie tą laiką buvo atsitikę, kad Nizovijos kazokai beveik visai išgriovė garsų turkų prekybos miestelį Tehiniją. Dėl to turkai šnekėjo apie karą su Lenkija. Taigi, nors tas raštas ir buvo duotas, tačiau sekretorius tiems bajorams, kaip jie pasakojo, lotyniškai pasakęs: „Eikite, nes ne jums, bet jūsų kunigaikščiais rūpinamės.“ Tada tuojau buvę išsiųsti keturi rūmų tarnautojai pasiuntiniai: vienas į Alepą ir Tripolį, kitas į Damaską ir Jeruzalę, trečias į Kairą ir ketvirtas į Aleksandriją (kur šeštadienį jau buvo atvykęs vienas karo laivas su dviem greitaisiais) su tokiais pavedimais: esą tam tikri asmenys, kuriems imperatoriaus davęs kelionės raštą, tačiau, nepaisant to rašto, reikią tuos asmenis suimti, griežtai saugoti ir tuojau apie juos pranešti į Konstantinopolį. Bet aš jau buvau išvykęs sekmadienį. Paskui man iš tų vietų davė žinią dėl to.

Beveik tuo pačiu metu, prieš man išvykstant iš Kairo į Aleksandriją, įvyko atsitikimas, gerai įrodąs, kad Dievo Apvaizda buvo man ypač gailėstinga.

Penki bajorai, velionio imperatoriaus legato Breinerio pastangomis gavę iš turkų imperatoriaus raštą, su turkų galera iš Konstantinopolio atvyko į Rodo salą, o iš ten su kita galera, kuri buvo buvusi maltiečių paimta, atplaukė į Aleksandriją, paskui į Kairą, kur dažnai esu kalbėjęs su jais. Jie vadinas taip: Pankratijus Freindt, Georgijus Mencen, Volfgangas Aurbach, Bernardas Varkoc, tarnavęs karaliui Steponui, ir penktasis, lenkas Jonas Kobilnickis. Jie, prieš man išvykstant iš Aleksandrijos, buvo nukakę prie Sinajaus kalno, o kartu su jais baronas Abraomas a Dona, buvęs mano palydoje, paskui, grįžęs nuo Sinajaus kalno, rado mane Aleksandrijoje. O tie penki iš Kairo išvyko į Jeruzalę. Keliaudami per filistiečių žemę, susidūrė su arabais. Karavane tebuvo trisdešimt žmonių, taigi arabai juos apiplėšė. Tačiau nuvyko į Jeruzalę. Iš ten keliautojai į Damaską, anksčiau minėtame Samarijos mieste Sachare (Zachar) susitiko tą turkų imperatoriaus į Kairą siųstą dvarionį.

Bus daugiau.

MIESTO PANORAMA

Apvogęs banką, nusikaltėlis spruko taksi automobiliu.

Bankų vagystės — ir vėl madingos

Per praėjusią savaitę penkiose Čikagos apylinkėse apvogti ar mėginti apvogti 10 bankų. „Tiems, kurie mano, kad bankų vagystės — praėjusio amžiaus nusikaltimas, populiarus tik filmuose, turiu pasakyti, jog realybė yra kitokia“, — sakė vienas Čikagos policijos atstovas. Daugelio bankų užpuolikai sprukdavo automobiliais arba pėsčiomis. Tačiau Wau-

kegan mieste banko plėšikas pasirinko neįprastą būdą.

Praėjusį penktadienį į Waukegan mieste esančio Associated Bank padalinį (1 S. Genesee St.) apie 10 val. ryto užėjo juodomis kelnėmis ir mėlynais marškinėliais vilkėjęs vyriškis. Jis nebuvo užsidengęs veido, nors visuomet stengėsi žiūrėti į šalį arba į žemę.

Vyriškis, priejęs prie kasininkės, pareikalavo, kad ši atiduotų visus jos stalčiuje esančius pinigus. Gavęs

7,000 dolerių, užpuolikas išbėgo į lauką ir... sėdo į taksi. Tai buvo antras kartas, kai Čikagos apylinkėse apvogto banko užpuolikas iš nusikaltimo vietos pasprunka taksi automobiliu.

Škart nusikaltėliui pasprukti nepavyko. Policininkai nustatė, į kurios firmos taksi automobilį įsėdo užpuolikas, susisiekė su taksi vairuotoju ir netrukus viename iš kiemų sulaukė pėsčiomis sprunkantį nusikaltėlį.

Vyksta varžybos dėl Čikagos policijos vadovo kėdės

Paaikėjo trys finalininkai konkurse Čikagos policijos vadovo vietai užimti. Tarp jų — du vietiniai miesto pajėgose jau tarnaujantys pareigūnai — ispanakalbis Hiram Grau ir juodaodis Charles Williams bei trečiasis kandidatas, kurio pavardė kol kas nepaviešinta, tačiau žinoma, kad jis nėra čikagietis.

Dabartinis Čikagos policijos vadovas Phil Cline paskelbė atsistatydinęs tuo metu, kai policijos vadovybė priversta reaguoti į keletą atvejų, kuomet ne tarnybos metu linksminęsi policininkai įsivėlė į brutalias muštynes Čikagos baruose.

Čikagoje, kur dažnai postai dalijami remiantis asmeninėmis pažintimis ir kur ypač vertinamas lojalumas

miestui, aukštas pareigas retai gauna iš kitų miestų atvykę politikai ar pareigūnai.

Prieš ketverius metus vykusio konkurso policijos vadovo vietai užimti vienas iš finalininkų buvo niujorkietis Garry McCarthy. Jis, negavęs norimų pareigų, tuomet pareiškė, kad tapo „saviškių susitarimo“ auka.

Čikagos policijos vadovas gauna 185,652 dolerių dydžio metinį atlyginimą.

Lotyniškos mišios grįžta

Popiežiui paskelbus apie tai, kad daugiau kunigams nereikės gauti vyskupo leidimo, kad jie galėtų aukoti tradicines lotyniškas mišias, Čikagoje pasigirdo nemažai tam pritariančių balsų.

Tačiau viena iš miesto katalikų bažnyčių — St. John Cantius — jau seniai nebėra naujokė šioje srityje. Čia jau kurį laiką kunigas laiko mišias atsisukęs nugara į parapijiečius, o apeigose dominuoja lotynų kalba. Vis daugiau ir daugiau čikagiškių svarsto, ar popiežiui paskelbus savo sprendimą, nereikėtų pasekti St. John Cantius pėdomis.

Kiekvieną sekmadienį apie 200 šv. Mišių visose JAV vyksta lotynų kalba. 2001 metais tokių Mišių buvo 175.

Jei emigruoji, tai užkariauk pasaulį!

Atkelta iš 1 psl.

Lietuvai, bet ir visam pasauliui, — per būsimosios juostos pristatymą antradienio popietę Senojoje Kauno marių prielaukoje, laive „Nemunas“ sakė A. Barysas.

Filmo kūrėją konsultavęs Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) dėstytojas profesorius istorikas Egidijus Aleksandravičius teigė prieš kelerius metus irgi turėjęs minčių įgyvendinti panašų projektą apie žymius pasaulio lietuvių, tačiau tada jo projektas nesulaukęs rėmėjų susidomėjimo.

Garsus istorikas žavėjosi, kad A. Barysas — vienas iš nedaugelio menininkų, kuriam netrūksta ambicijų ir veržlumo šiai idėjai surasti tinkamų bendraautorių bei rėmėjų.

„Didieji pasaulio lietuviai turi būti plačiai žinomi, todėl neabejotinai nusprendėme paremti šio filmo idėją, — teigė VDU profesorius. — Jeigu būdamas Los Angeles sužinai, kad koks nors Robert Zemeckis — žinomas Hollywood režisierius, kažkaip geriau pasijauti bare tarp kitų, nes kai dirbi juodus darbus, savijauta yra prasta, kadangi esi socialinio dugno gyventojas, ir tų garsių lietuvių pažinimas emigrantams daro didžiulę paslaugą. Padeda vaduotis iš nevisavertiškumo kompleksų. Be to, reikia skatinti tarp lietuvių jausmą — jei jau emigruoji — tai užkariauk pasaulį!“, — sakė E. Aleksandravičius.

Mirė muzikologė O. Narbutienė

Ona Narbutienė.
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

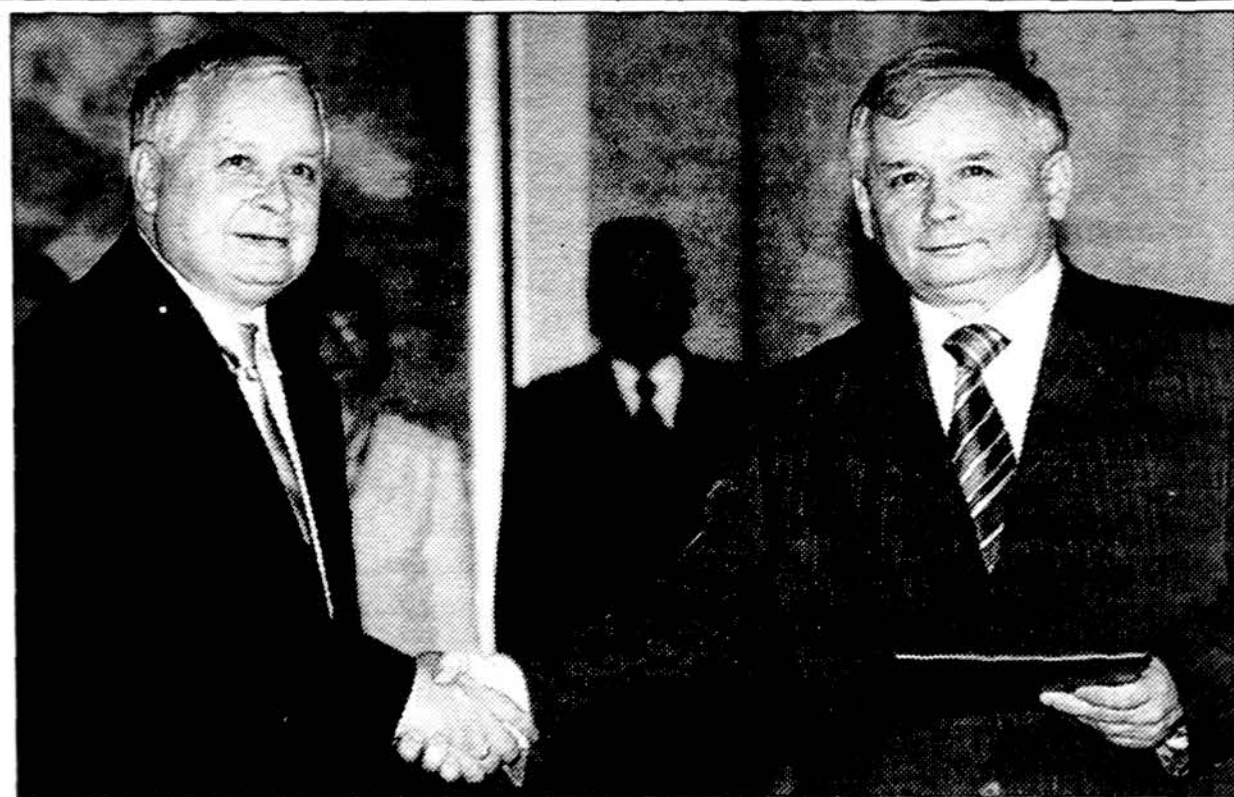
Vilnius, liepos 10 d. (BNS) — Eidama 77-uosius metus, antradienį mirė muzikologė, pedagogė Ona Narbutienė.

„Penkiolikos knygų autorė ir sudarytoja, daugybės publikacijų autorė, pedagogė, švietėja, įsimintinų koncertų, festivalių organizatorė ir siela, O. Narbutienė visą savo gyvenimą nuoširdžiai tarnavo Lietuvos kultūrai, jos inteligentiškam ir geranoriškam dalyvavimui buvo juntamas pačiose įvairiausiose kultūros gyvenimo srityse“, — nekrologe rašo Muzikos leidybos ir informacijos centras.

1930 metais Kaune gimusi O. Narbutienė vaikystę praleido Klaipėdos krašte, 1949 metais kartu su šeima buvo išvežta į Sibirą. Irkutsko srityje dirbo kolūkyje, plytų fabrike, kol įstojo į tenykštę muzikos mokyklą, kurią baigusi kurį laiką dėstytoja.

Grįžusi į Lietuvą, O. Narbutienė tęsė mokslus konservatorijoje, kur įgijo muzikos istorikės specialybę. Savo tyrinėjimų objektu pasirinko lietuvių muziką ir šioje srityje itin intensyviai dirbo visą gyvenimą. Muzikologė tyrinėjo Juozo Naujalio, Eduardo Balsio, Antano Kučingio kūrybą, išleido knygas apie dainininką ir kompozitorius Juozą Indrą, kompozitorius Stasį Vainiūną, Vytautą Bacevičių bei operos dainininką Stasį Barą.

Grijusi į Lietuvą, O. Narbutienė tęsė mokslus konservatorijoje, kur įgijo muzikos istorikės specialybę. Savo tyrinėjimų objektu pasirinko lietuvių muziką ir šioje srityje itin intensyviai dirbo visą gyvenimą. Muzikologė tyrinėjo Juozo Naujalio, Eduardo Balsio, Antano Kučingio kūrybą, išleido knygas apie dainininką ir kompozitorius Juozą Indrą, kompozitorius Stasį Vainiūną, Vytautą Bacevičių bei operos dainininką Stasį Barą.

Lenkijos prezidentas Lech Kaczyński (k) ir premjeras Jarosław Kaczyński.

Lenkijos koalicijos ateitis neaiški

Varšuva, liepos 10 d. („Reuters“/BNS) — Lenkijos premjeras Jarosław Kaczyński pirmadienį dėl atliekamo korupcijos tyrimo iš vyriausybės atleido koalicijos mažesniosios partnerės vadovą Andrzej Lepper.

A. Lepper, kuris ėjo vicepremjero ir žemės ūkio ministro pareigas, nedelsdamas paskelbė, kad jo partija „Savigyna“ pasitrauks iš vyriausybės.

„Padėjęs ranką ant širdies pareiškiu, jog tokios vyriausybės veikloje „Savigyna“ nedalyvaus“, — sakė A. Lepper. Jis taip pat paneigė visus jam mestus kaltinimus dėl korupcijos.

A. Lepper sprendimui pasitraukti su bendražygiais iš koalicijos pirmadienio vakarą pritarė ir „Savigynos“ prezidiumas.

„Šis sprendimas pagrįstas faktais dėl didelio masto korupcijos, kuriuos atskleidė Centrinis kovos su korupcija biuras“, — sakė vyriausybės atstovas Jan Dziedziczak.

Pasak jo, atliekant šį tyrimą jau suimti du žmonės.

Šalies prezidentas Lech Kaczyński

ki pirmadienį taip pat patenkino sporto ministro Tomasz Lipiec atsisakymo prašymą.

Vėlai vakare kalbėdamas per lenkų televiziją, premjeras pabrėžė, jog šių „abiejų politikų atžvilgiu keliama įtarimai, kad jie galėjo dalyvauti nusikalstamoje veikloje, susijusioje su korupcija“.

„Tai ne menki kyšiai, o korupcija, kurios mastas gali siekti milijonus“, — sakė J. Kaczyński.

Jis pabrėžė, kad „jeigu vyriausybė turės tik egzistuoti ir negalės veikti, vienintelė išeitis bus pirmalaikiai rinkimai“. Pasak premjero, esant „dabartinės opozicijos agresijai vadovauti mažumos vyriausybei neįmanoma“.

Tad Lenkijoje vietoje šventės — pirmųjų premjero J. Kaczyński vadovaujamos vyriausybės metinių, kurių minimos liepos 10-ąją, — kilo vyriausybės krizė.

Dėl tokių netikėtų veiksmų J. Kaczyński gali prarasti daugumą parlamente, todėl gali tekti rengti pirmalaikius rinkimus.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Nepritarimas karui pasiekė rekordinį mastą

Karu Irake nepatenkinti ne tik pacifistai.

Washington, DC, liepos 10 d. („Reuters“/BNS) — Jungtinėse Valstijose nepritarimas Irako karui pasiekė rekordinį mastą, o prezidento George W. Bush darbo vertinimas rekordškai sumažėjo, rodo nauja „USA Today“ ir „Gallup“ apklausa.

Nuo penktadienio iki sekmadienio atlikta apklausa taip pat parodė, kad su prezidento karo strategija nesutinka ir vis daugiau jo Respublikonų partijos narių.

Apklausos rezultatai, kuriuos antradienį skelbia „USA Today“, rodo, kad pritarimas G. W. Bush darbui sumažėjo iki 29 procentų. Birželio pradžioje prezidento darbui pritarė 33 proc. amerikiečių.

Vienas iš penkių amerikiečių sako, kad šiais metais padidinus Irake dislokuotas JAV pajėgas padėtis toje šalyje pagerėjo, o pusė amerikiečių teigia, kad padėtis dėl to nepasikeitė.

Daugiau kaip 70 proc. amerikiečių pritaria beveik visų JAV karių išvedimui iš Irako iki balandžio mėne-

sio. 55 proc. sakė, kad Kongresas prieš parengdamas naują politiką Irako atžvilgiu turėtų palaukti ir iš klausyti generolo David Petraeus įvertinimą.

JAV pajėgų Irake vadas D. Petraeus savo išvadas turi pateikti rugsėjį. Tačiau 40 proc. apklaustųjų sakė, kad Kongresas turėtų veikti jau dabar, rašo minėtas laikraštis.

62 proc. apklausos dalyvių sakė, kad Jungtinės Valstijos padarė klaidą nusiųsdamos karius į Iraką. Tai pirmas kartas, kai šis skaičius viršijo 60.

Apklausa taip pat parodė, kad G. W. Bush vis mažiau remiamas ir Respublikonų partijoje — šiuo metu ji remia 68 proc. respublikonų, nors pirmą kadenciją šis skaičius būdavo maždaug 92 proc., o antrąją iki šiol — maždaug 82 procentai.

Kaip rašo „USA Today“, beveik 40 proc. respublikonų sakė, kad G. W. Bush pasitikėjimą prarado dėl debatų imigracijos klausimu, kurie baigėsi G. W. Bush pasiūlymų atmetimu.

Mirties bausmė buvusiam vaistų kontrolės vadovui

Beidžingas, liepos 10 d. („Reuters“/BNS) — Kinijoje antradienį įvykdyta mirties bausmė buvusiam vaistų ir maisto administracijos vadovui, kuris neįprastai greitai buvo nuteistas už korupciją ir kurio pavyzdys turi būti perspėjimas po virtinės skandalų šalies sveikatos apsaugos sektoriuje.

Aukščiausiasis Liaudies Teismas patvirtino mirties nuosprendį 62 metų Zheng Xiaoyu, kuris buvo nuteistas už tai, kad paėmė maždaug 6,5 mln. jūnių kyšių iš aštuonių kompanijų ir nevykdė savo pareigų.

Tai pirmas kartas nuo 2000 metų, kai Kinijoje mirties bausmė paskiriama tokio aukšto rango pareigūnui.

„Baisus Zheng Xiaoyu neatsakingumas farmacijos saugumo tikrinimo srityje ir nesugebėjimas sąžiningai vykdyti savo pareigų rimtai pakenkė valstybės ir liaudies interesams“, — Teismo dokumentus citavo „Xinhua“.

„Socialinis poveikis buvo absoliučiai žalingas“, — nurodė Teismas ir pridūrė, kad Zheng Xiaoyu prisipažinimo bei paimtų pinigų perdavimo nepakako malonei pateisinti.

Valstybinės maisto ir vaistų administracijos atstovė Yan Jiangying sakė, kad byla užtraukė gėdą šiai priežiūros institucijai.

„Toks rimtas atvejis, kai nedidelė korumpuotų elementų mažuma pažeidė įstatymą, kalbant apie visą sistemą tikrai privertė mus pajusti gėdą, — sakė ji. — Bet tie atvejai atskleidė kelias problemas, ir, manau, mums reikia rimtai apgalvoti, ko galime pasimokyti“.

Pagal šių metų pradžioje įvestas taisykles, Aukščiausiasis Teismas taip pat tikrina mirties nuosprendžius ir gali juos anuliuoti.

Anksčiau tokius įgaliojimus turėjo provincijų aukštieji teismai. Tačiau šį kartą Aukščiausiasis Teismas nedaug sugaišo patvirtindamas mirties nuosprendį.

EUROPA

VATIKANAS

Vatikanas antradienį paskelbė dokumentą, kuriame teigiama, kad nekatalikiškos krikščionių Bažnyčios nėra pilnatviškos Jėzaus Kristaus Bažnyčios. 16 puslapių dokumente, parengtame Tikėjimo mokymo kongregacijos, kuriai kažkada vadovavo dabartinis popiežius Benediktas XVI, krikščionių ortodoksų Bažnyčios vadinamos tikromis Bažnyčiomis, bet kenčiančiomis nuo „žaidos“, nes jos nepripažįsta popiežiaus viršenybės. Tačiau šiame dokumente nurodoma, kad ta „žaidza dar gilesnė“ protestantų Bažnyčiose. Tokia pozicija tikriausiai dar labiau komplikuos santykius su protestantais. „Sunku suprasti, kaip galima jiems priskirti titulą „Bažnyčia“, — sakoma dokumente.

BRIUSELIS

Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Ban Ki-moon antradienį pareiškė, kad bet koks tolesnis delsimas imtis diplomatinių veiksmų Kosovo galutiniam statusui nustatyti padarys neigiamą poveikį šioje Serbijos provincijoje ir už jos ribų. Ban Ki-moon per spaudos konferenciją po derybų su Kosovo prezidentu Fatmir Sejdi išreiškė viltį, kad JT Saugumo Taryba susitars dėl rezoliucijos projekto, kuriuo būtų numatyta 120 dienų konsultacijų Rusijos ir Vakarų nesutarimams dėl Kosovo nepriklausomybės išspręsti.

LONDONAS

Didžioji Britanija antradienį pranešė, kad svarsto visas galimybes po to, kai Maskva atsisakė išduoti žmogų, kaltinamą rusų išeivio Aleksandr Litvinenko nužudymu. Ministro pirmininko Gordon Brown atstovas Rusijos poziciją pavadino „ypač nuviliančia“. „Svarstome visas savo galimybes“, — sakė atstovas, bet daugiau jokių detalių nepateikė. Didžioji Britanija antradienį nurodė, kad Rusijos atsisakymas išduoti Andrej Lugovoj — pagrindinį A. Litvinenko bylos įtariamąjį — „yra nepriimtinas“.

ROMA

Policija pranešė, kad antradienį Pietų Italijoje sulaukė 60 įtariamų Kalabrijos mafijos „Ndrangheta“ narių. Šie areštai buvo surengti per tyrimą, kurio taikinyje taip pat atsidūrė vienas aukštas regiono politikas. Sulaikytieji yra įtariami narkotikų kontrabanda, turto prievartavimu, neteisėtu šaunamųjų ginklų ir sprogmenų laikymu, taip pat nelegalia imigracija, savo pranešime teigė regioninė policija. Vienas karabinierių — Italijos karo policijos — generolas sakė, kad policija taip pat mėgina konfiskuoti mafijos turtą, vertinamą 50 mln. eurų.

VARŠUVA

Lenkijos premjeras tikisi, kad jei ultrakatalikiško ir nacionalistinio radijo „Maryja“ įkūrėjas ir savininkas tėvas Tadeusz Rydzik iš tikrųjų įžeidžiamai kalbėjo apie prezidento žmoną Maria Kaczynska, jis „turės drąsos atsipaštyti“. „Viliuosi, kad jis turės drąsos atsipaštyti Maria Kaczynska. Pagal lenkų tradiciją atsipaštyti moters niekam nekenkia“, — antradienį Pirmajam radijui sakė Jarosław Kaczyński. Tačiau jis nurodė sąlygą, jog reikia būti 100-u proc. tikriems, kad savaitraščio „Wprost“ pateikta informacija yra teisinga. Pirmadienį „Wprost“ internete paskelbė skandalingas T. Rydzik paskaitos nuorašo ištraukas, kuriose jis Lenkijos prezidento Lech Kaczynski žmoną pavadino ragana.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos Valstybės Dūmos pirminko pavaduotojas, ultranacionalistinės Rusijos liberalų demokratų partijos (RLDP) vadovas Vladimir Žirinovskis paneigė pasirodžiusius pranešimus, kad jis pereina į diplomatinį darbą. „Visa tai visiškai paistalai“, — cituoja V. Žirinovskis žodžius RLDP frakcijos spaudos tarnyba.

AZIJA

ISLAMABADAS

Pakistano saugumo kariai iš Islamabado mečetės komplekso, kuriam kovotojai šiuo metu įnirtingai tebesipriešina juos puolantį armijai, antradienį išlaisvino 27 moteris.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervedimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Laiškai, nuomonės, komentarai

LAIŠKAS „DRAUGO“ LEIDĖJAMS

Pritariu Jeronimo Tamkutonio pasiūlymui (jo laiške „Draugui“ 2007 m. birželio 27 d.), kad „Draugo“ leidėjų taryba pareikalautų iš JAV pašto (specifiškai iš Čikagos) kelių milijonų dolerių kompensacijos už nuostolius, patirtus dėl labai blogo dienraščio pristatymo jo prenumeratoriams. Gal toks ieškinys pagerins pašto darbą. Iki šiol tas pristatymas buvo tiesiog nepateisinamas pašto monopolio piktnaudžiavimas, kuris kas mėnesį ir metus blogėjo, nors patarnavimo kainos kilo.

Ar „Draugo“ leidėjai ir administracija yra parašę laiškus ar skundus „The Office of Inspector General of the U.S. Postal Service“? Tos įstaigos pagrindinė atsakomybė yra pastebėti, pašalinti bei sustabdyti nesąžiningumą, pašalinti netvarką, skatinti darbo našumą, patarnavimą ir skatinti sėkmingą pašto darbą. Visi žinome, kokia netvarka yra su „Draugo“ dienraščio (ir kitų lietuviškų laikraščių) pristatymu, bet ar tą žino generalinis pašto inspektorius, kuris tiesiogiai atsiskaito devyniems JAV prezidento paskirtiems pašto valdytojams (governors)?

Laimė, kad galiu beveik kasdien per internetą matyti, kas tos ar kitos dienos „Draugo“ numeryje yra atspausdinta ir paskaityti vieną ar kelis ten įdėtus straipsnius bei žinutes ar laiškus (ir minėtą J. Tamkutonio laišką skaičiau per internetą, nes atspausdintą turbūt skaitysiu kitą mėnesį...). Man visada įdomūs skaitytojų laiškai, kai kurie straipsniai ir įvairios lietuviškos žinios. Deja, internete jų yra mažai, o kai po dviejų, trijų ar keturių savaitių gaunu pavėluotus dienraščius, tai daug kas nėra naujienos, bet senienos. Praktiškai paštu gaunu pasenusį produktą.

Nemanau, kad siūlyti už dienraštį užsimokėti pirmos klasės pašto mokestį yra tinkamas sprendimas „Draugo“ leidėjams, pateisinant prastą pašto patarnavimą. Tai panašus elgesys, kaip iki šiol daro tie devyni pašto „governors“, bandydami pateisinti jų neatsakingai tvarkomo pašto darbą, keldami kainas ir diskriminuodami prieš tautines mažumas bei savo klientus.

Vytautas Kamantas
Grand Rapids, MI

KAIP PAŽYMĖSIME „DRAUGO“ ŠIMTMETĮ

Dar neteko skaityti „Draugo“ puslapiuose „Draugo“ leidėjų tarybos pranešimo, kaip bus pažymėtas „Draugo“ šimtmetis, kurį švęsime 2009 metais liepos 12 dieną, tą dieną Wilkes Barre išėjo pirmas „Draugo“ numeris. Iki šimtojo „Draugo“ gimtadienio liko tik dveji metai ir netenka abejoti, kad „Draugas“ šį šimtmečio jubiliejų pasieks, ko iki šiol nepasiekė nė vienas plačios apimties lietuviškas laikraštis nei Lietuvoje, nei išeivijoje.

Jau ne kartą buvo paminėtos ankstyvesnės jubiliejinės dienraščio „Draugas“ sukaktys, jas pažymint minėjimais, koncertais ir proginiais leidiniais bei pokyliais. Reikia tikėtis, kad jie bus ir šimtmetiniame „Draugo“ jubiliejuje. Tačiau šimtmečio pažymėjimui reikėtų „Draugui“ ir žymesnio, ryškesnio pažymėjimo, kuris liktų ateinančioms kartoms, mūsų bibliotekose ir kiekvieno „Draugo“ skaitytojo knygų lentynoje, kad jį atsivertus matytume tą šimto metų nueitą „Draugo“ kelią su jo leidėjais, išlaikytojais, redaktorais, pagrindiniais bendradarbiais, spaudos ir administracijos darbuotojais. Toks jubiliejinis „Draugo“ šimtmečio leidinys būtų geriausias pažymėjimas, po šventės liekantis su mumis ir po mūsų būsimo šimtmečio skaitytojams.

Kas paruoštų leidinį?

Leidinio paruošimo atsakomybė, be abejo, priklausytų „Draugo“ leidėjų tarybos vadovybei, kuri visada gali surasti šiam darbui atlikti pa-

jėgius asmenis ar redakcinę kolektivą. Šiam darbui labai tiktų buvusi „Draugo“ vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė, jei ji sutiktų bei kiti žurnalistai. Platesnio leidinio paruošimui ir išleidimui iki šimtojo gimtadienio liko labai mažai laiko. Gal jis galėtų būti ir kondensuotas su pagrindine informacija bei nuotraukomis iš „Draugo“ gyvenimo.

Kas finansuotų šį „Draugo“ leidinį?

„Draugo“ jubiliejinio leidinio paruošimui ir spausdinimui reikalingus finansus galima būtų sutelkti tuo pačiu būdu, kaip kad buvo telkiama ankstyvesnių „Draugo“ jubiliejinų leidinių išleidimui — renkant sveikinimus su jubiliejinėmis dovanomis šimtmečio proga iš mūsų organizacijų, draugijų, institucijų, įstaigų, įmonių ir prekybininkų profesionalų ir plačiosios lietuvių bendruomenės.

Šiam darbui atlikti labai tiktų daug patyrimo turintis buvęs „Draugo“ administratorius Valentinas Krumpis, jei jis sutiktų, arba kitas šiame darbe patyrimo turintis asmuo. Leidinys galėtų būti pardavinėjamas prieinama kaina jubiliejaus renginiuose, „Draugo“ administracijoje ir siuntinėjamas paštu pagal užsakymus.

Šimtmetis yra ilgas kelias lietuviškos spaudos gyvenime, kurį pažymėkime ilgai išliekamui, apie „Draugą“ bylojančiu leidiniu.

Bronius Juodelis
Darien, IL

NEGALIU ATSISTEBĖTI

Skaitau „Drauge“ šiandienos, birželio 27 d., „Apmatymus iš Elliott miestelio“ ir negaliu atsistebėti Gailos talentu. Net apie kiaulpienę jis

sugeba šitaip įdomiai parašyti.

Milda Tamulionienė
St. Petersburg, FL

SPAUDOS LAISVĘ REIKIA GERBTI

Leonidas Ragas šiuokščiai reagavo į Jeronimo Tamkutonio ir Donato Janutos laiškus rašytus „Draugo“ dienraštyje dėl pareikštos kritikos LR prezidentui Valdui Adamkui. Leonidas Ragas savo rašinyje „Draugo“ nuomonių skyriuje rašė, kad asmenys ir kiti laikraščiai, kurie rašė kritiškus laiškus prieš LR prezidentą Valdą Adamkų, norėjo „pakenkti prezidentui darbuotis bei vadovauti“. Šitas pareiškimas „kvepia“ netolima praeitimi, kada Lietuva buvo okupuota. Reikia tikėtis, kad Leonidas Ragas yra susipažinęs su Amerikos žurnalistine laisve ir yra skaitęs ne vieną parašytą kritiką Amerikos prezidentams, senatoriams, Kongreso nariams ir kitiems valdžios tarnautojams. Šitie žurnalistai, korespondentų kritiški rašiniai minėtiems asmenims nebuvo rašomi savo noru „pakenkti darbui ir vadovavimui“.

Niekas neužginčys, kad LR prez-

dentas Valdas Adamkus labai gerai atstovauja Lietuvai tarptautinėje plotmėje. Taip pat reikia pripažinti, kad, nors jo veikla yra apribojama Konstitucijos vidaus veiklai, bet kaip valstybės prezidentas turi daug įtakos valdžios ministerijose, tik reikia drąsos ir pasiryžimo eiti „prieš plauką“.

Visi Lietuvos valstybės ir visi kiti darbuotojai turėtų sekti Lietuvos didvyriu Vytautu Landsbergiu, kuris nepaisant pilamų „pamazgų“ jo asmeniui, ryžtingai gina Lietuvą visuose frontuose.

Žvelgiant į Leonido Rago rašinį, kalbant dėl „švelnios ir šiuokščios“ kritikos, tai priklauso nuo rašančio ar skaitančio vidinio įsitikinimo ir ryšių su paliestais asmenimis. Bet spaudos laisvę turi būti gerbiama, net jeigu ji kartais pasirodo ir kandi.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

SKAITYTOJAI KLAUSIA

Į „Draugą“ kreipėsi skaitytoja, prašydama susisiekti su jos perskaityto straipsnio „Nemokami patarimai — urbi et orbi“ autoriumi J. K. Burduliū ir paprašyti atsakyti į jos klausimą. Pateikiame skaitytojos klausimą ir autoriaus atsakymą į jį.

Redakcija

Ji rašo: „Su dideliu susidomėjimu perskaičiau Burduliū straipsnį „Nemokami patarimai — urbi et orbi“. Autorius rašo: 'Prisiminsime, jog vokiečių valdžia vokiečių tautybės asmenis (...) traktavo kaip turinčius įsipareigojimų Vokietijai. Tokia politika jiems skaudžiai atsiliepė, nes, viena, daugeliu atvejų tie vokiečiai dalyvavo Vokietijos karo nusikaltimuose jos okupuotose kraštuose, o, antra, ta jų veikla pasitarnavo krūvinėms susidorojimams tas teritorijas išlaisvinus Raudonajai armijai'. Prašyčiau paaiškinti iš autoriaus: Ar Lietuva priklausė vienai iš tų teritorijų okupuotų vokiečių? Ar Lietuvą išlaisvino Raudonoji armija? Man, dar likusiai liudininkei tų laikų, atrodo, kad jokio 'išlaisvinimo' nebuvo, nes vieną okupantą pakeitė kitas“.

Su pagarba, Zinutė Masaitienė

Iš tikrųjų, gerbiama skaitytoja visiškai teisi. Kaip vertinti ir pavadinti situaciją, kai vieno agresoriaus okupuotą valstybę okupuoja kitas agresorius, pirmąjį išstūmęs iš okupuotos teritorijos ginklo jėga? Klausimas nėra retorinis, nes II Pasaulinio karo pabaigoje Vokietijos Vermachtą Rytų Europoje išstūmė Raudonoji armija, o Vakaruose — sąjungininkų koalicijos pajėgos. Čia yra esminis skirtumas, nes Vakaruose sąjungininkų pajėgos, išstūmę vokiečius iš okupuotų valstybių, vėliau niekaip neįtakoję tų šalių gyvenimo. Buvo okupuota tik Vakarų Vokietija, kuri laikui bėgant tapo savarankiška

ir klestinčia valstybe, o Rytuose visos šalys, jų tarpe ir trys Baltijos valstybės, rytinė Lenkijos teritorija (vakarinė Baltarusija ir Ukraina) liko naujojo okupanto valdžioje ir buvo pasmerktos nelaisvei ir skurdui. Tokie yra istoriniai faktai. Taigi, kadangi naujasis okupantas (Sovietų Sąjunga) iš išlaisvintų valstybių teritorijos nepasitraukė, o įvedė naują, savąjį, okupacinį režimą, galutinai to išlaisvinimu vadinti negalima. Viena okupacija pasikeitė kita. Tiksliausia tai būtų vadinti tų šalių reokupacija — prieškarinės okupacijos atnaujinimu.

Antra vertus, okupacinis režimas niekada nenusistovėjo iš karto, per vieną dieną ar dvi. 1940 metais Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, keletą savaičių dar egzistavo ir veikė visos valstybinės valdžios grandys: įstatymų leidžiamoji, vykdomoji ir teisminė. Sovietų Sąjungos emisariai per mėnesį sufabrikavo Seimo rinkimus, kuris jau klusniai vykdė okupanto valią. Taigi 1944 metais frontui riedant į vakarus, Lietuva, kaip ir kitos Baltijos šalys, buvo išlaisvintos iš vokiečių okupacijos ir automatiškai pakliuvo į kitą — Sovietų Sąjungos okupaciją. Tokiomis aplinkybėmis vadinti šią operaciją išlaisvinimu tiesiog neleidžia sveikas protas.

Vis dėlto, reikia nepamiršti, jog Sovietų Sąjunga tikrai išlaisvino savo teritorijas, kurios dėl karo veiksmų buvo užgrobtos Vermachtu. Būtent šioje teritorijoje buvę vadinamieji folksdoičai skaudžiausiai kentėjo. Išvaduotojams buvo kaltas kiekvienas vokiečių tautybės asmuo. Ta aplinkybė, kad folksdoičai buvo sovietų piliečiai, jokios esmės neturėjo — jie, kaip ir rusai, buvo sovietinės valstybės nuosavybė. Kaip sovietinė valstybė elgėsi su savo piliečiais, visuotinai žinoma.

Pagarbiai —
Jonas Kazimieras Burdulis

„VILLA LITUANIA“

Dėl Lietuvos ambasados „Villa Lituania“ Romoje, kurią neteisėtai rusai buvo užgrobę ir dar vis ją laiko užgrobtą, o italų valdžia lietuviams siūlo kitą pastatą. Aš manau, kad Amerikos lietuvių organizacija turėtų įdėti reklaminių skelbimų su to pastato nuotrauka į „The New York

Times“ laikraštį su priedašu, kad rusų užgrobtą Lietuvos ambasada dar nesugrąžinta lietuviams. Tokiu būdu visas pasaulis žinos, kokie yra rusai.

L. Stankevičius
Montreal, Kanada

REIKIA IŠTAISYTI

Šiandien gavau birželio 19 d. „Draugą“. Aštuntame puslapyje, Detroit, MI veiklos aprašyme radau klaidų, kurias tikrai reikia ištaisyti.

Pirmiausia, šventės programą vedė Rusnė Kasputienė, o ne Birutė Bublėnė. Po antra nuotrauka parašyta „buvusi Ateitininkų sąjungos centro valdybos pirmininkė Birutė Bublėnė“. Tokio dalyko kaip „Ateitininkų sąjunga“ iš viso nėra. Birutės šventėje nebuvo, nes ji šiuo metu yra Lietuvoje. Taip pat po šia nuotrauka išleistas Prano Zarankos vardas.

Siūlau po šia nuotrauka tokią užrašymą: Nuotraukoje iš k.: svečiai iš Cleveland Linas ir Ina Biliūnai skaitė paskaitą „Vaikų auginimas katalikiškoje šeimoje“, Detroit ateitininkų sendraugių valdybos pirmininkė Rusnė Kasputienė, ilgametė

Detroit ateitininkų sendraugių valdybos išdininkė Nijolė Lapšienė, Detroit ateitininkų sendraugių valdybos sekretorius Pranas Zaranka, dr. Romualdas Kriaučiūnas iš Lansing, MI, skaitęs paskaitą „Kristus mūsų šeimoje“.

Po trečia nuotrauka taip pat minima Birutė. Turėtų būti Rusnė Kasputienė.

Su geriausiais linkėjimais spaudos darbuose,

Grazina Kriaučiūnienė
Lansing, MI

Redakcijos prierašas. Redakcija primena skaitytojams, jog ji neat-sako už atsiųstos informacijos (tiek straipsniuose, tiek po nuotraukomis pateiktų vardų, pavardžių, mažiau žinomų vietovardžių) tikslumą.

ESMĖ SVETIMŽODŽIŲ NAUDOJIME

Turbūt jokia kita tema taip neįsiūbavo laišku „Drauge“, kaip barbarizmą, tarptautinių žodžių bei svetimos kalbos tikrinių daiktavardžių naudojimas. (Kai „ramu“ mūsų bendruomenėse bei fonduose, tai galvoti apie savąją kalbą gali būti sveikintinas reiškinys!) Skaitėme įvairiausių pasisakymus nuo, kaip krislo akyje, atskiros žodelio netinkamo pavartojimo iki bendresnių dėsnių ar esamą padėtį vertinančių svarstymus. Liko vis tik nesuminėta tiems dėsniams taikymo esmė ir savotiško lojalumo (ar čia žengti su Lietuva, ar eiti savu keleliu?) reikalas. Vadovautis vien prielaida, kad „žodynas ar komisija taip pasakė“, neužtenka: reikia gilesnio supratimo ir net pasitikėjimo autoritetu.

Skirtumas tarp tarptautinio žodžio ir barbarizmo duodasi visaip tampomu. Tačiau vadovaujantis kai kurių laišku receptu, apie barbarizmus kalba trumpa. Va, autoritetingai šitaip sako dabar Lietuvoje leidžiama, šauniai atrodanti „Visuotinė lietuvių enciklopedija“: tai svetimybės, nenorminiai skoliniai, nepageidaujami svetimų kilmės žodžiai, „jų raštingi (mano pabraukta — A.D.) žmonės privengia (...)“ (Truputį ironiška, kad pati enciklopedija jų ne-

vengia, lyg redakcija straipsnio apie barbarizmą būtų neskaičiusi.) Tad ir klausiu: ar savigarba mus skatina save laikyti bent šiek tiek „raštingais“?

Birželio 13 d. „Drauge“ tilpo platus J. Vaiškūno ir V. Landsbergio straipsnis apie LR teisėtą svetimvardžių rašyboje, bet jis kito lygio. Mūsų svarstymui konkrečiai savo išsamesniais rašiniais ypač gražiai pasitarnavo A. Barzdukas ir A. Tamošiūnaitė. Ieškant gairių, man atrodo, privalu žvelgti į to sprendimo taikymą aplinkai – šiuo kartu mūsų spaudai Amerikoje. Barzdukas parodė, kaip svarbu logiškai ir bent pakankiamai tiksliai nusakyti vietas bei vardus. Lietuvoje leidžiami žodynamai giminingi leidiniai ar LR Kalbos komisija čia užima antraeilę vietą, nes jie kalba krašto lietuviams, bet ne svetimai, mažiau už Amerikoje gyvenančius, pažįstamai aplinkai. Pilnesnio supratimo trūkumą reiškiniams už Lietuvos ribų užtinkame kad ir toje pačioje enciklopedijoje. Štai, pvz., joje neišlaikyta duomenų svarba, rašant apie Baltimorės lietuvių: paminėta 1908 m. įsteigta lietuvių biblioteka, tačiau nepažymėta, kad JAV ji buvo pati pirmoji; ten pat nurodyta, kad 1999 m. lietuviškąją mokyklą (nežinantis nesupras, kad

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priimaną kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.IllinoisPain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

tai šeštadieninė mokyklėlė) lankė 13 mokinių (sic!).

Išvados būtų tokios: (1) barbarizmai vengtini estetikos ir savigarbos pagrindu; (2) padėties užsienyje pilniau neižvelgiantys nurodymai savąją aplinką geriau pažįstančios išeivijos nesaisto; (3) visa tai nereikia lojalumo trūkumą kalbos praktikai

Lietuvoje ar ten kuriamiems („dizaininamiems“) – tarptautinis žodis ar barbarizmas? dėsnams.

Idant neatsibostų — gal dar vienas kitas laiškelis ir būsime šios temos balutę ištaškę, gal laišku skyriui užteks?

Antanas Dundzila
Port Orange, FL

KAIP RAŠYTI

Kaip rašyti angliškų tikrinių daiktavardžius bei lietuviškų tikrinių daiktavardžius ir kitus žodžius gyvenant Amerikoje?

Kalba yra susijimo, bendravimo priemonė. Kai mums kasdien matomi žodžiai taip sudarkomi, kad jų negalima atpažinti, tokia rašyba savo uždavinio neatlieka.

Ši „suliėtvinta“ rašyba paplito, kai iš Lietuvos atvykę imigrantai pradėjo mūsų spaudą taisyti dienraštyje „Draugas“. Tačiau man susidarė įspūdis, kad arba šitie asmenys nesupranta lietuviškai, arba teksto neskaito. Pastebėję kokį jiems nesuprantamą ar nepriimtina žodį pakeičia savo nuožiūra. Pvz., viename kelionės aprašyme rašiau „atsineštus krabo sumuštinis skaniai šutinome“. Buvo pataisyta „...sumuštinis skaniai šildėme“. Labai norėčiau paaiškinti, kaip tai daryti. Kita kartą dr. R. Kriaučiūnas, aprašydamas JAV LB Tarybos sesiją, pabrėžė: „Amerikos lietuvių Bendruomenė visuomet rašoma didžiosiomis raidėmis.“ Buvo „ištaisyta“: „Amerikos lietuvių bendruomenė visuomet rašoma didžiosiomis raidėmis.“ Buvo teisinamasi, kad Lietuvoje nubraukia dalį algos, jei rašybos klaidų nepastebi ir nepataiso. Būt gerai, kad dabar „Draugas“ sumažintų algą už tokių rašinių subjaurojimus, visiškai nesiskaitymu su šiuo krašte nustatytomis rašymo taisyklėmis.

Prieš aštuonerius metus dr. R. Kriaučiūnas ir aš buvome pakviesti redaguoti „Ateitis“ tinklalapį. Jau tada buvau užklausta, kaip rašysiu angliškų pavadinimus. Atsakiau, čia mūsų vardų nieks nebjauroja, atsidėkokime tuo pačiu. Man nesvarbu kiek koks sulietuvintas pavadinimas prigijęs, jo į tinklalapį nededu. Tad

„Čikagoje“ pataisau „Chicago mieste“, „Illinoise“ tampa „Illinois valstijoje“ ir t.t. be jokių išimčių. Syki pradėsi pateisinti galūnių „prilipinimą“ prie svetimžodžių, kur sustosime? O rašant angliškų pavadinimus tik lietuviškai klaidina lietuvių, kurie atvykę į šį kraštą nerazai Betono Rūž, Noum ar Koko Byč, nekalbant jau apie Ryjo de Žanero ar Jielounaif. Pritariu G. Indreikai, kad kalbos komisija greičiausiai prie vėdos stikliukų posėdžiauja. Kaip kitaip paaiškinti Vilniaus mieste prieš porą metų pasirodžiusius automobilių pastatymui aikštelių ženklus su užrašu „parkavimas“. Prie šio anglicizmo mums brukami šortai, makiažas, dizaineriai ir t.t. su paaiškinimu, kad lietuvių kalba be jų negali apsieiti. Čia gyvendami per pusę šimto metų stengėmės kalbą išlaikyti gryną ir kovojome prieš visus anglicizmus, o dabar mums čia kalbos „žinovai“ juos prievarta grūda. Ir kokio absurdo prieita su tomis lietuviškomis galūnėmis prie angliško žodžio. Ar jūs žinate, kad Lietuvoje moterys jau nešioja kapryzus? Taigi palikite anglicizmus Lietuvoje. Mes čia ir toliau be jų apsieisime.

O tikrinių daiktavardžių rašyba labai aiški. Krašte, kuriame gyvename, rašome pavadinimus miestų, valstijų, asmenų taip, kaip rašoma tame krašte. Jei reikia, į skliaustelius įdedamas lietuviškas variantas. Kol atvykus į šį kraštą nerazai kelrodžio į Čikagą, skrydžio į Paryžių, Šeikspyro raštų ar Čiurčilio biografijos, turime rašyti tik taip, kaip randame žemėlapiuose, krypties ženkluose, knyguose ir t.t. Antraip tik skaitytoją klaidiname ir save išstatome pajuokai.

Grazina Kriaučiūnienė
Lansing, MI

PARDUODA

SUNNY HILLS, FL
PARDUODAMI NAMAI:

- 2 namai ant Boat ežero kran-
to. 2 mieg. ir 2 vonios, valgomasis, ve-
randa, garažas. \$145,000 ir \$149,000.
- 3 mieg. 2 vonios. Be garažo,
tik su vieta automobiliui \$130,000.
- Naujas, 2006 m. statybos: 4
mieg. 2 vonios 1500 kv. pėdų, gra-
niito virtuvė, didysis miegamasis su
„jacuzzi“, valgomasis. Kaina suma-
žinta nuo \$235,000 iki \$225,000.
- Naujas namas: 3 mieg. 2 vo-
nios, 2 automobilių garažas, 5 1/2
acres, daug įvairių vaismedžių, didy-
sis miegamasis su „jacuzzi“, vonia ir
dušu. \$275,000.

Bluewater Properties LLC,
tel. 850-773-3333, Genė.

STASYS CONSTRUCTION

Stalniaus darbai, rūšių, vonių ir
virtuvių įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; „sidings“,
„soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir
„shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

NEKILNOJAMASIS TURAS

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS
STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukstė S. Kane
Vilma Jarulienė
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

„TĖVIŠKĖS” PARAPIJOS BAŽNYČIA TRAUKIASI VAKARŲ LINK

PETRAS PETRUTIS

Anksčiau Čikagoje buvo keliolika lietuvių maldos namų (bažnyčių). O dabar beliko dvi — viena Marquette Park, o kita Brighton Park apylinkėse. Taip buvo parašyta viename mūsų laikraščių. Ar tai tiesa?

Teisybės dėlei tenka pasakyti, jog Čikagoje dar veikia ne dvi, bet trys lietuvių bažnyčios. Dviejose meldžiasi katalikai, o trečiojoje — evangelikai. Tiesa, Oak Lawn priemiestyje (už Čikagos miesto ribų) yra dar viena lietuviams evangelikams priklausanti Ziono parapijos bažnyčia.

Viena iš tų dviejų lietuvių evangelikų bažnyčių netrukus užsidarys. Tokio likimo susilaukė „Tėviškės” bažnyčia. Tėviškiečiai, jeigu jau galima taip pavadinti, persikelia į St. James Lutheran Church (Šv. Jokūbo bažnyčia) 5129 Wolf Road, Western Springs. Nuomos sutartis, sudaryta su Šv. Jokūbo bažnyčios valdytojais, galios vienerius metus. Taip pat užtikrinta sutarties pratęsimo galimybė. Teko patirti, kad „Tėviškės” parapijiečiai neatsisako minties, ateityje įsigyti savo nuosavus maldos namus.

Kun. Anso Trakio, kun. Martyno Preikšaičio ir poros kitų pastangomis, 1952 m. buvo pradėtas parapijos organizacinis veikimas. Iš pradžių parapijinis veikimas vystėsi slovakams priklausančioje evangelikų bažnyčioje, S. Halsted gatvėje, prie 19th Place.

Susibūrus didesniam bendraminčių skaičiui, buvo nutarta įsigyti nuosavą bažnyčią. 1957 m. buvo užtikta

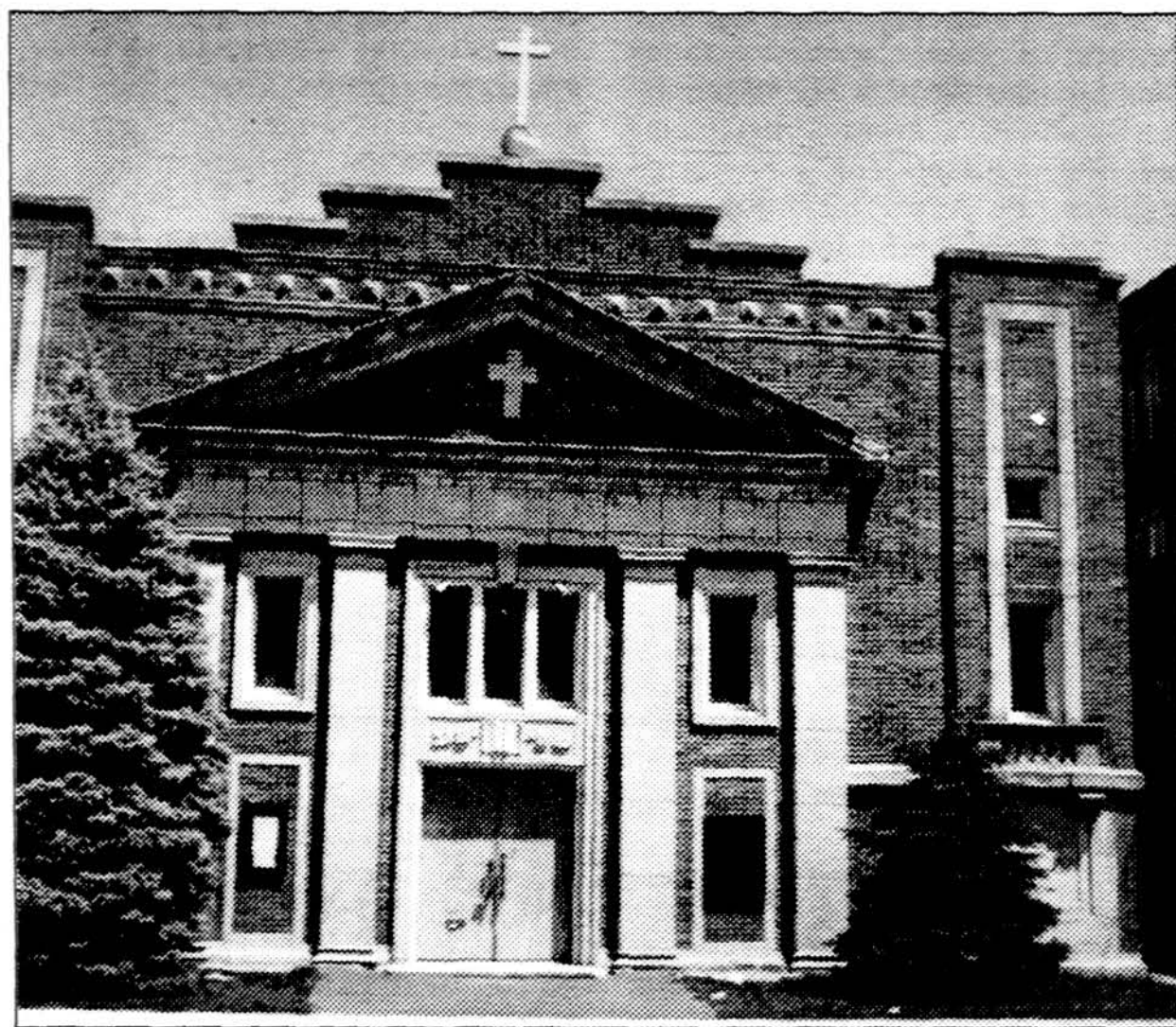
ir nupirkta buvusi žydų sinagoga Marquette Park (6641-45 S. Troy St). Nupirkta pastatas buvo iš pagrindų pakeistas ir atnaujintas. Prireikė didelių savanoriško darbo pastangų.

Atliekant privalomos registracijos formalumus, naujai įsigyti maldos namai buvo įregistruoti lietuvių evangelikų liuteronų „Tėviškės” bažnyčios vardu. Parapijos nariai nesitenkino religiniais reikalais. Bemaž buvo įsteigta mokykla, moterų draugija, choras, tautinių šokių grupė ir kt. „Tėviškės” parapijos choras dalyvavo rengiamose Dainų šventėse ir talkininkavo kitiems didesniems masto renginiams.

Parapijos choro dirigentui Martynui Lasyčiui (klaipėdiečiui) pailsus, dirigento lazdele buvo patikėta kitam klaipėdiečiui muz. Jurgiui Lampsačiui. Jo diriguojamas choras, įsijungus jaunesniems balsams, gerokai sustiprėjo. Prekybininkui Jonui Karveliui pasiūlius, choras įgiedojo dvi plokšteles.

Muz. Jurgio Lampsačio duktė Raminta, subrendusi Čikagoje (giedojo parapijos chore ir talkininkavo akompanavimu), įgijusi daktaro laipsnį, dabar gyvena Berlyne ir profesoriauja Hamburgo muzikos mokykloje. Ji keletą kartų atliko programas „Margučio” radijo rengtuose koncertuose. Dabar ji dažnai lankosi Lietuvoje, kur skaito paskaitas ir koncertuoja. Ji yra poros knygų autorė.

Nepamirština „Tėviškėje” veikusi sekmadieninė mokykla, kuri ilgai tapo Kristijono Donelaičio litua-

„Tėviškės” parapijos bažnyčia Marquette Park. Jono Tamulaičio nuotr.

nistinė mokykla. „Tėviškės” bažnyčios apatinėse patalpose mokėsi įvairių tikybų mokiniai. Lietuvių evangelikų liuteronų žurnalo puslapiuose 1960 m. buvo parašyta: „Tėviškės” parapija džiaugiasi, kad po jos stogu susitinka įvairių konfesijų mūsų tautos vaikai, kad įgyvendinus Dievo įsakymą: keliame savo tėvų ir savo tautos garbę mokslu ir bendradarbiavimu. Kaip žinia, ši mokykla yra dabar Jaunimo centre veikiančios, mūsų jaunimo gausiai lankomos lituanistinės mokyklos užuomazga”.

„Tėviškės” bažnyčios parapijoje ilgokai klebonavo kun. Anas Trakis. Jis vėliau buvo išrinktas lietuvių evangelikų liuteronų vyskupu. Jam iškeliavus amžinybėn, jo vieta atiteko kun. Hansui Dumpiui, kuris irgi buvo išrinktas vyskupu. Dabar jis jau pensininkauja, o jo vieta teko iš Lietuvos atvykusiam kun. Jonui Liorančiui. Dabar klebonauja kun. Liudas Miliauskas, taip pat atvykęs iš Lietuvos. Kun. Liudas Miliauskas šiuo metu lankosi Lietuvoje ir į Čikagą sugrįš liepos 13 d.

Kokios priežastys lėmė „Tėviškės” bažnyčios parapijos pasitraukimą iš Marquette Park? Pirmiausiai reikėtų atkreipti dėmesį į čia susidariusią padėtį ir didelį ir tolimesnius priemiesčius išsikelusių parapijiečių skaičių. Šiuo metu Marquette Park gyvena tik keletas parapijiečių. O ki-

tur gyvenantiems tenka ilgokai sugaišti vykstant į pamaldas ar susirinkimus. Be to, nemažai susidaro sunkumų rasti tuščią vietą automobiliams pastatyti. Pati bažnyčia, deja, neturi automobiliams pastatyti skirtos aikštelės.

Turimomis žiniomis didelė parapijiečių dalis balsavimo keliu pasiskė už bažnyčios pardavimą ir pasitraukimą į Western Springs, IL.

„Tėviškės” parapijos bažnyčia daugelį metų buvo ne vien maldos namai, bet ir viena iš lietuvių išlaikymo jėginių. Čia buvo meldžiamasi lietuvių kalba ir rūpinamasi lietuvių puoselėjimu. Nepaisant esamos realybės, tenka apgailestauti dėl iš Marquette Park besitraukiančios „Tėviškės” parapijos bažnyčios.

Neseniai čia rašančiajam ir porai kitų Litanistikos tyrimo ir studijų centro darbuotojai lankėsi „Tėviškės” bažnyčios patalpose. Teko pamatyti į dėžes kraunamas knygas, leidinius bei dokumentus. Kai kas iš šių gėrybių pateko į LTSC archyvus. Čia viskas bus saugojama, idant ateinančios lietuvių kartos galėtų pažinti ir geriau suprasti antrabangiais vadinamą lietuvių išeivių padėtį, užmojimus ir jų atliktus darbus Dievo ir tėvynės Lietuvos garbei.

Vėliausiomis žiniomis paskutinės pamaldos „Tėviškės” bažnyčioje bus š.m. liepos 22 d. sekmadienį.

Uoli, ilgametė „Tėviškės” parapijos darbuotoja Aldona Buntinaitė (kairėje) perduoda Litanistikos tyrimo ir studijų centro direktorei Skirmantei Miglinienei sukaupą archyvinį turą. Jono Tamulaičio nuotr.

Iš kur kilo lietuviai?

Zigmas Zinkevičius, Aleksiejus Luchtanas, Gintautas Česnys „Where we come from. The Origin of the Lithuanian People”, Vilnius, 2005, 143 psl. (anglų kalba).

Albumo dydžio knyga, gražiai Mokslo ir enciklopedijų instituto leidyklos anglų kalba išleista knyga — graži dovana, norintiems žinoti Lietuvos istoriją. „Kiekviena tauta, kaip ir kiekvienas žmogus turi savo istoriją — unikalią ir nepakartojamą”, — rašoma leidėjų žodyje skaitytojams.

Kodėl iš gausybės baltų liko tik latviai ir lietuviai? — trys žymūs Lietuvos mokslininkai profesorai — lingvistas, kalbos istorikas Zigmas Zinkevičius, archeologas Aleksiejus Luchtanas ir antropologas, anatomas

Gintautas Česnys bando šioje knygoje atsakyti į mums rūpimus klausimus.

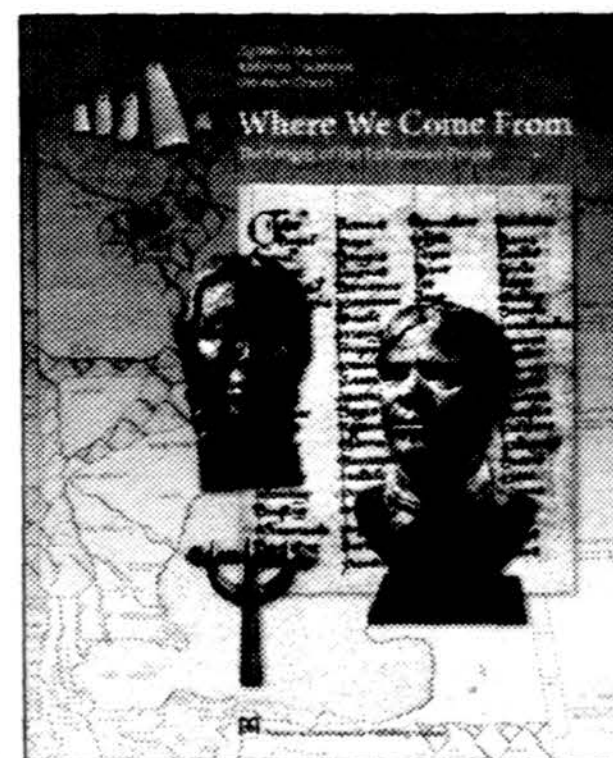
Knygoje — 11 skyrių: „How the Origin of a Nation is Determined”; „The Balts”; „The Ancient Baltic Culture”; „Religion”; „Neighbors and Loan-words”; „The Eastern and Western Balts”; „The Eastern Baltic Tribes”; „The Lithuanians and Their Slavic Neighbors”; „What Fate Befell the Balts Living Farther East?”; „The Lithuanians”; „Regions of Ethnic Culture”.

Mokslininkai knygoje pateikia žinių apie Lietuvą iš pačių seniausių žinomų šaltinių. Čia aprašyti seniausieji archeologiniai kasinėjimai, jų metu rastos iškasenos, bandoma nusakyti iš kur kilo pavadinimas „Baltai”, nag-

rinėjama lietuvių antropologija. Kiekvienas mokslininkas žvelgia į Lietuvą iš savo mokslo pozicijų, ne tik studijuojama lietuvių tautos ištakas, bet ir nagrinėjama kitų tautų įtaka lietuviams ir jų kalbai. Straipsniai parašyti įdomiai, jie neilgi. Šalia pateiktas mažiau vartojamų žodžių žodynas arba pvz., išlinksniojami tarminiai žodžiai.

Knygoje supažindinama ir su didžiais Lietuvos tyrinėtojais — Kazimieru Būga (1879 — 1924), neseniai amžinybėn iškeliavusiu Vladimiru Toropov (1928 — 2007), Olegu Trubachevu (1930 — 2002).

Leidiny sudomins ne tik mokslininkus ar besidomincius Lietuvos istorija. Ši gausiai iliustruota knyga — albumas graži dovana angliakalbiams draugams.

Knyga išleista ir lietuvių kalba. Jos pavadinimas — „Tautos kilmė”.

Laima Apanavičienė

JUOKIASI PUODAS, KAD KATILAS JUODAS

Stasė Semėnienė savo laiške „Drauge“, 2007 m. birželio 20 d., puola Aleksą Vitkų už jo „profilaviimą“ ir gailisi jo, kam jis naudojasi „Dabartiniu lietuvių k. žodynu“. Ji savo laiške rašo: „Parašyk jam (vargšui žemdirbiui iš Ramygalos kaimo), „piešti/vaizduoti iš profilio“, aha jau visai kas kita — jam suvokiama muzika!“

Jeį Stasei Semėnienėi jau taip

nepatinka tarptautiniai žodžiai, kodėl tam vargšui žemdirbiui iš Ramygalos neparašyti: „Piešti/vaizduoti iš šono“? Kuo žodis „profilis“ geresnis už „profiluoti“? Negi daiktavardis „profilis“ — geras dalykas, o to paties žodžio veiksmavardis — tai jau labai blogas?

Vladas Sinkus
Lemont, IL

KAIP MES RAŠYSIME

Norėtume padėkoti visiems atsiliepusiems ir rašiusiems „Draugo“ skaitytojams, taip išsamiai komentavusiems svetimvardžių rašybą mūsų dienraštyje. Atsižvelgusi į gausiai išsakytas jūsų nuomones, redakcija nusprendė užsienietiškus vardus bei pavardes rašyti originaliai, t.y. taip, kaip rašoma ta kalba, nepridedant lietuviškų galūnių ir nelinksniojant. Nelotyniškais rašmenimis rašomi vardai ir pavardės bus perrašomi lotyniškais raidėmis, tačiau galūnių nepridėsime, pvz., **Jelcin, Putin, Ahmadinejad** ir t. t.

JAV miestų, miestelių, valstijų pavadinimus redakcija taip pat nusprendė rašyti originaliai, pvz., **Washington, Philadelphia, New York, Baltimore, Lemont, Illinois, Nevada, Florida, Pennsylvania** ir t. t. Vienintelė išimtis bus taikoma tik **Chicago** miestui, jį rašysime lietuviškai — **Čikaga** ir linksniuosime. Iš seniau nusistovėję Europos vietovardžiai, pvz., **Berlynas, Londonas, Paryžius, Roma, Viena, Maskva, Ryga** ir t. t. taip pat bus rašomi lietuviškai, kaip ir valstybių pavadinimai: **Rusija, Baltarusija, Latvija, Didžioji Britanija, Prancūzija, Čilė, Kongas, Somalis, Venesuela, Kolumbija** ir t. t. Juk ir **Lietuva** užsienio spaudoje visur rašoma taip, kaip ta kalba vartojamas mūsų pavadinimas: angl. **Lithuania**, vok. **Litauen**, ček. **Litva**, pranc. **Lituanie**, ital. **Lituania**, est. **Leedu** ir t. t. Lietuviškai rašysime ir sostinių (išskyrus JAV ir Kanados) pavadinimus: **Praha, Varšuva, Kairas, Tokijas, Karakasas** ir t. t.

mus: **Praha, Varšuva, Kairas, Tokijas, Karakasas** ir t. t.

Daugelis tekstų, kurie atkeliauja į redakciją iš Lietuvos (BNS, Eltos pranešimai, Lietuvos žurnalistų straipsniai), būna parašyti pagal Lietuvoje galiojančias taisykles. Tad jei kartais praleisime ir per neapsižiūrėjimą neatkursime originalios formos, tikimės, kad mus suprasite. Visų rašančių redakcija norėtų paprašyti atsižvelgti į šį mūsų sprendimą ir svetimvardžius rašyti originalio kalba.

Dėkojame visiems skaitytojams, kurie atsiliepė, rašė, diskutavo, siūlė, komentavo. Džiaugiamės, kad mūsų diskusija gražiai sutapo ir su Lietuvoje vykusia polemika ta pačia tema. Lietuvoje Seimas gegužės 30 d. priarė „Vardų ir pavardžių įstatymo projektui“, kuriuo teigiama, jog dokumentuose turi būti rašoma autentiška vardo ir pavardės forma, jos nepakeičiant.

Priimdami sprendimą dėl svetimvardžių rašymo, nenorime pasakyti, jog užsimezgusi diskusija dėl kalbos vartojimo turėtų nutrūkti. Idomių temų, pamąstymų ir net savotiškų iššūkių jau sulaukėme iš „Draugo“ skaitytojų. Pavyzdžiui, S. E. Semėnienė iškėlė klausimą dėl tarptautinių žodžių vartojimo lietuvių kalboje. Todėl lauksime daugiau jūsų komentarų ir klausimų, į kuriuos pasistengsime jums atsakyti. Tikimės, kad laiškų ir nuomonių skyrelyje sulauksime daugiau gražių diskusijų šiomis ir kitomis temomis.

Redakcija

ŽODŽIAI UŽDEGA, PAVYZDŽIAI PATRAUKIA

Ne vienas žinome šį lotynų priežodį. Prieš porą dienų gavau „XXI amžiaus“ 2007.6.20 d. laikraščio numerį. Nedaug kas šį laikraštį prenumeruoja išėjimoje, o dar liudniau, kai Lietuvoje jį prenumeruoja vos 5,000. „XXI amžiaus“ yra katalikiškas laikraštis, kuris išeina du kartus savaitėje. Tačiau jame rašoma ne vien tik apie bažnyčią ir kunigus, bet taip pat gvildenami kultūriniai ir politiniai įvykiai bei tautos kančios ir dvasingumas.

Šį kartą noriu pasidalinti su „Draugo“ skaitytojais žiniomis apie kunigą Rimvydą Adomavičių, kuris keletą metų sėkmingai darbavosi Marquette Park Švč. M. Marijos Gimi-mo parapijoje. Jis gyvena pagal savo pamokslus. Jis šimtus naujai atvykusius lietuvių patraukė prie tikėjimo, prie Dievo meilės. Štai ką rašo dr. Gražina Kačerauskienė 2007 m. birželio 20 d. „XXI amžiaus“ „Kuršių nerijos sukaktys“ specialioje straipsnelyje „Bažnyčia su žmonėmis“. Sutrumpintai cituoju: „Jau beveik dvejus metus parapijos sielovada vadovauja kunigas R. Adomavičius. Jis surengė gražų, nors ir mažos su-kakties, naujos bažnyčios paminė-jimą, kuriame dalyvavo vietos savi-veiklininkai. Ilgai netilo giesmės ir dainos. Su kunigo Rimvydo atėjimu Neringos bendruomenės gyvenime daug kas pasikeitė. Labai sustiprėjo Bažnyčios ir mokyklos ryšys, orga-nizuojami bendri renginiai. Rugsėjo 1-ąją, dalyvaujant mokytojams, moki-niams, jų artimiesiems, bažnyčioje vyksta pirmasis naujųjų mokslo metų renginys — Šv. Mišios, įvardintos gerumo pamoka. Panašiai užbaigiami mokslo metai. Kartu su Bažnyčia mokykla mini Mokytojo dieną, valsty-

bės ir kitas šventes. Klebonas R. Adomavičius dalyvauja tėvų susirin-kimuose, bendradarbiauja šeimoms teikiant psichologinę pagalbą. Jau ta-po tradicija mokykloje gruodžio mė-nesį skirti žmogaus santykio su Kris-tumi apmąstymams. Adventą užbai-gė popietė mokytojams ir mokslei-viams apie pagalbą ir paguodą ki-tiems. Mokytoja Stūrienė sako, jog ku-nigo Rimvydo tikybės pamokos ugdo dvasingumą naujoms galimybėms, samoningą ir atsakingą elgseną“.

Toliau rašoma: „Miesto įstaigos ir organizacijos savo profesines die-nas pamini dalyvaudamos šv. Mišių aukoje. Šventadieniais bažnyčioje matosi nemažai jaunų veidų. Išpū-dingos ir dvasingos buvo Didžiosios savaitės vakarinės pamaldos ir Pri-sikėlimo šv. Mišios. Visa tai kėlė ne-nusakomą jaudulį ir džiaugsmą. Daug gražių žodžių Neringos gyven-tojai gali pasakyti kun. Rimvydai Adomavičiui. Žmonės dėkingi jam už supratingumą, užuojautą ir paramą skausme, už jo toleranciją ir bendra-vimą, už tai, kad daug ką pažadino. Linki ir toliau gyventi pagal jo pasirinktą kredo „Kilti ir kelti“.

Niekas nėra taip niekinamas, mažiau suprantamas ir puolamas, kaip kunigystė. Tačiau kunigas yra ir bus labiausiai mylimas ir labiausiai niekinamas. Kunigui Rimvydai Adomavičiui jau teko visko patirti. Že-mėje viskas keičiasi ir praeina. Iš-lieka tik tai, kas būna paženklinta didžia Dievo malone ir meile. Tikiu, kad čikagiečiai linki kunigui Rim-vydui Adomavičiui kurti Dievo kara-liją tikinčiųjų tarpe ir vesti juos tie-sos keliu.

Marija Remienė

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

„DixXband“ sėkmė „Euro jazz“ festivalyje

Birželio mėn. 27-30 dienomis vykusio „Euro jazz“ festivalyje, Rueil-Malmaison (Prancūzija) diksilendas „DixXband“ iš Lietuvos laimėjo pagrindinį konkurso bei publikos prizą. Festivalio konkursinėje programoje dalyvavo diksilendai iš 18 Europos šalių: Vokietijos, D. Britanijos, Ispanijos, Estijos, Prancūzijos, Belgijos, Airijos, Bulgarijos, Portugalijos, Vengrijos, Latvijos, Švedijos, Suomijos, Italijos. Kiekviena grupė privalėjo atlikti dvidešimties minučių programą, tris kūrinius pasirinktinai ir Europos Sąjungos himną. Visus kolektyvus vertino kompetetinga komisija iš 13-os narių, kurios pirmininkas bigbendo vadovas, kompozitorius bei pianistas M. Claude Bolling.

Scenoje bigbendo grupė iš Lietuvos „DixXband“.

Komisijos ir klausytojų sprendimu prizus pasidalino trys šalys:

Pirma vieta — „Spicy Advicve Ragtime Band“, Švedija;
Antra vieta — „New Orleans Feetwarmers“, Vokietija;
Specialus prizas Europos himnas — „DixXband“, Lietuva;
Publikos prizas — „DixXband“, Lietuva.

www.dixxband.lt

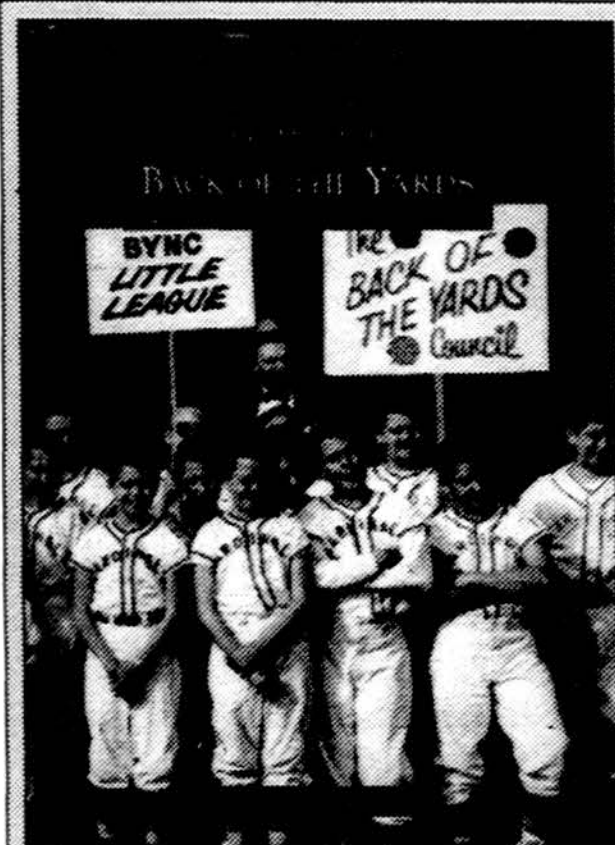
ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje liepos 13 d., penktadienį, 7 val. v. vyks Šiluvos Marijos Mišios ir Novena. Visi klausykime Marijos prašymo ir ateikime pasimelsti.

♦ Nijolės Gaškaitės knygos „Paspriešinimo istorija 1944–1953 metai“ sutiktuvės vyks liepos 15 d. 12 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje (14911 127th Street, Lemont). Sutiktuvėse kalbės buvęs partizanas Povilas Vaičekas. Partizanų eiles iš

knygos skaitys Miglė Tauragytė. Įėjimas nemokamas. Visi kviečiami.

♦ Čikagos ir jos apylinkių Nekaltojo Prasidėjimo Mergelės Marijos seselių rėmėjai maloniai kviečia dalyvauti arkivyskupo Jurgio Matulaičio paminėjime, kuris vyks š. m. liepos 15 d. 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Park. Po šv. Mišių parapijos salėje kun. dr. Kęstutis Trimakas kalbės apie arkivyskupą J. Matulaitį. Bus kavutė. Maloniai kviečiame.

Lietuvių kilmės autorės J. Swist knyga apie lietuvius, gyvenusius jos kaimynystėje. Autorė tikisi, kad, perskačius knygą, ne vienam kils noras nuvykti pasižiūrėti vietovės, kur 1910–aisiais kūrėsi lietuviai, pakelti jų išvaikšiotomis gatvelėmis, pasižiūrėti dar išlikusių pastatų.

Liepos 19 d.,
ketvirtadienį,

5 – 7 val. v.

„Healthy Food Lithuanian
Restaurant“
(3236 S. Halsted St., Chicago)

knygos autorė
Jeannette Swist

susitiks su skaitytojais
ir pasirašinės savo knygoje

„Back of the Yards“

JAV LB Lemonto apylinkė
liepos 15 d. 12 val.

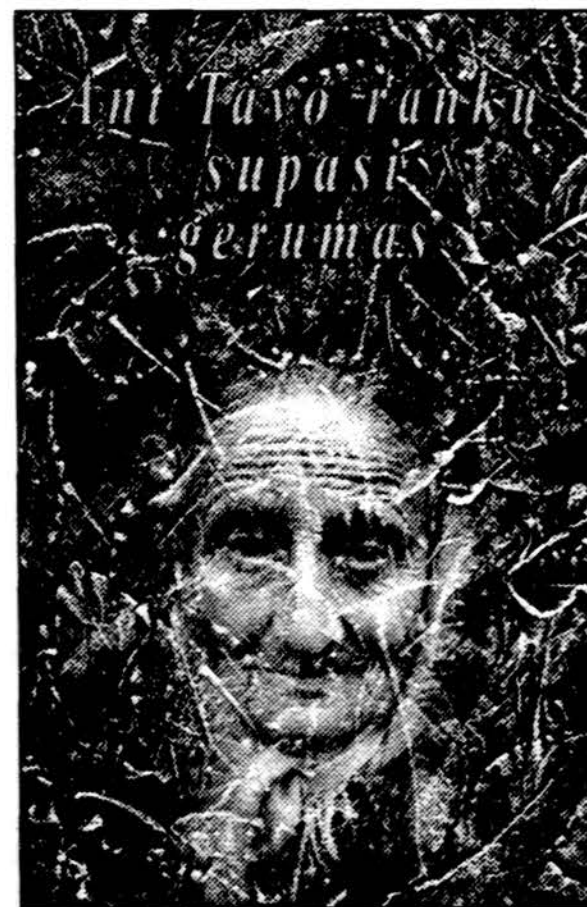
ruošia

Vasaros gegužinę

Kviečiame atvykti visus: mažus ir didelius, jaunos ir pagyvenusius pasilinksinti, pabendrauti gražiame Pasaulio lietuvių centro sodelyje.

„Draugo“ knygynėlyje

„Ant Tavo rankų supasi gerumas“

įsigyti paštu, pridėdant 9 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomą knygą – 2.50 dol. mokėtis. Prieš užsisakant knygą, prašome paskambinti tel. 773-585-9500.

Siūlome skaitytojams vieną eilėraščių iš šios knygos.

LEONARDAS ANDRIEKUS

Mano motinai

O motina, aš po visų maldų
Kas vakarą kalbu dar vieną.
Kad tau miegoti būtų miela ir saldu
Tamsoj bei mėnesienoj,
Kad neramus senelės obelies

šešėlis,

Siūbuodamas ant sienos
Neišgąsdintų tavęs išbudus.

Neišsigąsk, neišsigąsk – tai aš esu
Ne koks šešėlis – tavo vaikas.
Aš sugrįžtu, lyg paukštis iš dausų,
pavasariu apsvaigęs.
Esu be kūno, kraujo ir be kaulų,
Bet ne šešėlis – tavo vaikas.
Neišsigąsk – nebus baisu,
Kai lūpomis paliesiu kaktą.

Miegok ramiai. Kas vakarą
meldžiuos,

Kad balsiai mano ašara nekristų
Ir nepajustum širdyje sūnaus
kančios,

Kad laimingų gerasis Kristus
Tave iš apdulkėjusio paveikslų,
Ir mano kūdikystės
Žaisliukai juokintų sapnuojant.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Skaitytojų dėmesiui Skelbiame Dainų šventės Lietuvoje nuotraukos konkursą

Nuotraukas (5x7) galite atsiųsti paštu:
„Draugo“ redakcija, 4545 W. 63rd St, Chicago, IL 60629
arba

internetu (jpg, ne mažiau kaip 900 pixels) adresais:
redakcija@draugas.org
laimaa@draugas.org

Nuotraukų su autoriaus vardu, pavarde ir
nuotraukos pavadinimu lauksime
iki rugsėjo 1 d.

Apie įsimintiniausios nuotraukos autorių
parašysime „Drauge“.

Skelbimai

Advokatas Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos
30 metų darbo patirtis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500